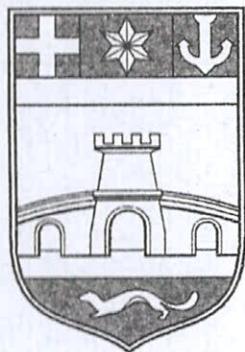

REPUBLIKA HRVATSKA
OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA
SKUPŠTINA

Materijal za sjednicu

**IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU
PROGRAMA JAVNIH
POTREBA U TEHNIČKOJ
KULTURI NA PODRUČJU
OSJEČKO-BARANJSKE
ŽUPANIJE ZA 2015. GODINU**

Materijal pripremljen u

- *Upravnom odjelu za prosvjetu,
kulturu, sport i tehničku kulturu
Osječko-baranjske županije*
- *Zajednici tehničke kulture
Osječko-baranjske županije*

Osijek, ožujka 2016.

Temeljem članka 55a. stavak 2. točka 4. Statuta Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 2/95., 2/97., 3/99., 3/01., 8/01., 9/03., 13/05., 2/06., 5/09., 16/09. i 2/13.), Župan Osječko-baranjske županije donio je 15. travnja 2016. godine

ZAKLJUČAK

o predlaganju Izvješća o izvršenju Programa javnih potreba u tehničkoj kulturi na području Osječko-baranjske županije za 2015. godinu

I.

Župan predlaže Skupštini da razmotri i prihvati Izvješće o izvršenju Programa javnih potreba u tehničkoj kulturi na području Osječko-baranjske županije za 2015. godinu, u tekstu koji su pripremili Upravni odjel za prosvjetu, kulturu, šport i tehničku kulturu Osječko-baranjske županije i Zajednica tehničke kulture Osječko-baranjske županije.

II.

Potrebna objašnjenja na sjednici će davati Snježana Staščik, pročelnica Upravnog odjela za prosvjetu, kulturu, šport i tehničku kulturu Osječko-baranjske županije i Ivo Grgić, tajnik Zajednice tehničke kulture Osječko-baranjske županije.

Klasa: 630-01/16-01/1

Urbroj: 2158/1-01-02-16-2

Osijek, 15. travnja 2016.

Župan

dr.sc. Vladimir Šišljagić

IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU PROGRAMA JAVNIH POTREBA U TEHNIČKOJ KULTURI NA PODRUČJU OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE ZA 2015. GODINU

Polazeći od obveze Županije, utvrđene Zakonom o tehničkoj kulturi ("Narodne novine" broj 76/93., 11/94. i 38/09.), da usklađuje interes i poduzima aktivnosti radi ravnomernog razvijanja tehničke kulture općina i gradova na njenom području i županije kao cjeline, Upravni odjel za prosvjetu, kulturu, šport i tehničku kulturu i Zajednica tehničke kulture Osječko-baranjske županije podnose Skupštini na razmatranje Izvješće o izvršenju Programa javnih potreba u tehničkoj kulturi za 2015. godinu.

UVOD

U svakoj razvijenoj državi, osim privrede, značajnu ulogu ima kulturna prepoznatljivost. Tehnička kultura je nezaobilazni dio opće kulture i kao takva vrlo je značajna u razvoju pojedinca i društva u cjelini. Za razliku od drugih kultura, tehnička kultura ima značajan utjecaj na kulturu rada i tehničkog stvaralaštva kao i tehnološki razvoj društva. Cilj tehnike je upoznavanje i ovladavanje prirodnim i društvenim zakonitostima, kao i primjena novih dostignuća u rješavanju radnih i životnih problema. S obzirom na stalni tehnološki napredak u području tehničke kulture postoji izražena potreba za cjeloživotnim učenjem.

Zajednica tehničke kulture Osječko-baranjske županije je udruga, koja okuplja udruge tehničke kulture na području naše Županije s ciljem provođenja zajedničkih aktivnosti koje su usmjerene širenju tehničke kulture prema djeci i odraslima. Za te potrebe Osječko-baranjska županija osigurala je prostorne i materijalne uvjete. Zajednica djeluje u dva prostora, Domu tehnike u Osijeku i Domu tehnike u Valpovu. U zajedničkom djelovanju udruga, ostvaruje se značajan doprinos u realizaciji javnih potreba u tehničkoj kulturi te oblikovanju i ostvarivanju suvremenog koncepta razvijanja tehničke kulture kod djece i građana u našoj Županiji. Zajednica tehničke kulture je u dosadašnjem radu svojim programima i aktivnostima ostvarila značajan ugled i razinu postignuća. Za rezultate rada u širenju tehničke kulture u proteklim godinama, volonteri i djelatnici tehničke kulture dobili su niz značajnih priznanja na razini grada, županije i države.

Program javnih potreba u tehničkoj kulturi za 2015. godinu usvojila je Skupština Osječko-baranjske županije. Temeljem programskih obveza u realizaciji Programa javnih potreba u tehničkoj kulturi Zajednica tehničke kulture preuzeila je brigu o domovima tehnike, pružanju stručne pomoći u osnivanju i radu udruga tehničke kulture te značajan dio programske sadržaja u radu s mladima. Udrugama koje su udružene u Zajednicu tehničke kulture Osječko-baranjske županije, a njih je 67, nastoji se pružiti svekolika pomoći i ostvariti programska suradnja, a napose pomoći u radu putem pravodobnih informacija ili kroz zajedničke aktivnosti.

Proračunom Županije za javne potrebe u tehničkoj kulturi za 2015. godinu planirana su sredstva za materijalne troškove domova tehnike u Osijeku i Valpovu, za rad stručne službe, programske aktivnosti rada s mladima te natjecanja mladih tehničara i informatičara u našoj Županiji. Premda je zbog opće finansijske situacije bila upitna realizacija svih zacrtanih programskih aktivnosti, u pravilu su sve obveze uspješno realizirane. Izvršena je prilagodba izvedbenih programa prema raspoloživim sredstvima.

Zajednica tehničke kulture Osječko-baranjske županije je za potrebe realizacije Programa javnih potreba u tehničkoj kulturi, osim sredstava iz proračuna Osječko-baranjske županije, ostvarila i prihode iz drugih izvora kao što su proračun Grada Osijeka, Hrvatski savez informatičara, donacije, projekti i sredstva od vlastite djelatnosti.

1. MATERIJALNI TROŠKOVI

Objekti tehničke kulture

Odlukom Skupštine Osječko-baranjske županije, pojedini objekti koji su od interesa za razvitak tehničke kulture na području Županije, i nalaze se u vlasništvu Županije dani su na uporabu i upravljanje udrugama tehničke kulture temeljem Pravilnika ("Županijski glasnik" broj 3/94.). Zajednici tehničke kulture Osječko-baranjske županije povjeren je Dom tehnike u Osijeku, Zajednici tehničke kulture Grada Osijeka povjeren je Dom ronilaca u Osijeku i zemljište na Ankin dvoru i Zajednici tehničke kulture Valpovo povjeren je Dom tehnike u Valpovu. Zajednice tehničke kulture u Đakovu, Našicama i Belom Manastiru koriste prostore dodijeljene od lokalne zajednice. Sve navedene prostore koriste udruge tehničke kulture, a značajni korisnici su i centri tehničke kulture koji rade isključivo s mladima. Kvalitetno riješen radni prostor je polazište za daljnji intenzivni rad udruga i centara. Dom tehnike u Osijeku je i sjedište Zajednice tehničke kulture Osječko baranjske županije i Zajednice tehničke kulture grada Osijeka, a Dom tehnike u Valpovu je sjedište Zajednice tehničke kulture Valpovo-Belišće. Postojeći objekti uredno se održavaju, a zbog nedostatka finansijskih sredstava za ulaganje u izgradnju i uređenje prostora trenutno se ne koristi zemljište na Ankin dvoru u Osijeku i velika dvorana u Domu tehnike u Valpovu. Dosadašnji planovi da se navedeni prostori uredi i iskoriste za neku od tehničkih aktivnosti nisu uspjeli.

Dom tehnike - Osijek

Dom tehnike u Osijeku svakodnevno radi u vremenu od 7,00 do 21,00 sat. U slučaju potreba, kada pojedine udruge održavaju svoje aktivnosti ili skupštine, radi se i nedjeljom. Centar tehničke kulture radi pretežno subotom i velik broj djece i odraslih koristi dobro opremljene kabinete za informatiku, video, modelarstvo, fotografiju, elektroniku, aviomodelarstvo, radiotehniku, automodelarstvo, strojarstvo i robotiku. Zajednički prostori koriste se za sastanke, predavanja i rad izvršnih tijela udruga. Udruge ponajviše koriste dvoranu za održavanje predavanja, seminara, skupština i različitih drugih aktivnosti s većim brojem ljudi. Dvorana je opremljena audiovizualnim pomagalima.

Dom tehnike Osijek je mjesto održavanja gradskih i županijskih natjecanja iz informatike i tehničke kulture, stručnog usavršavanja djece i odraslih. Cjeloživotno učenje je našlo svoju praktičnu primjenu upravo u Domu tehnike u kojem se kroz godinu održi velik broj stručnih predavanja i usavršavanja. Tijekom godine održana su predavanja iz strojarstva, informatike, inovatorstva, radiestezije, poljoprivrede, građevinarstva, arhitekture, filmskog stvaralaštva i IC tehnologije.

U Domu tehnike Osijek, većina udruga tehničke kulture koristi i druge oblike pomoći kao što su fotokopiranja, internet te računovodstvene usluge (za 20 udruga). Sve usluge za udruge tehničke kulture su besplatne. Brojne udruge tehničke kulture raspolažu s vrlo malim sredstvima te im je ova pomoć značajna za opstanak i provođenje zakonskih propisa i osnovnih programskih aktivnosti.

Ove godine u održavanje objekta uložena su sredstva koja sprječavaju njegovo trajno i ubrzano propadanje. Izvršen je popravak na krovnoj limariji i odvodnim cijevima. Izvršena je sanacija terena oko objekta radi odvodnje oborinskih voda. Također je u učionici broj 11, u kojoj se nalazi specijalizirana radionica radioorientacije, promijenjena podna obloga. Naime, na podu je bio ugrađen plastični linoleum koji je zbog dotrajalosti širio neugodan miris. Sanirana je betonska podloga, te je postavljena toplinska izolacija i završni sloj od laminat parketa.

Dom tehnike - Valpovo

Stručna služba Zajednice tehničke kulture Valpovo ima dva djelatnika (tajnik i administrator) i radi svakodnevno od 8,00 do 15,00 sati. Prostori za sastanke i kabinetski rad koriste se prema potrebama udruga u poslijepodnevnim satima i vikendom. U uporabi su kabineti za modelarstvo, informatiku, astronomiju, elektroniku i robotiku. Osim kabimenta u Domu tehnike postoji i ured za tajnika i administratora, te zajednički prostor za sastanak udruga. U Zajednicu tehničke kulture Valpovo udruženo je 9 udruga tehničke kulture s područja Valpova i Belišća. Za sve udruge tehničke kulture uporaba prostora u Domu tehnike je besplatna. Svi prostori koji se koriste su uredno održavani.

U Domu tehnike Valpovo u posljednjih nekoliko godina značajnu aktivnost provode mladi u Centru tehničke kulture Valpovo kroz različite aktivnosti iz područja astronomije, informatike, elektronike, robotike, foto i video tehnike.

I nadalje ostaju problemi oko legalizacije objekta i uređenja velike dvorane Doma tehnike Valpovo koja je devastirana tijekom Domovinskog rata. Do sada nisu uspjeli dogовори Županije s nadležnim u Gradu Valpovu oko rješavanja uređivanja ovog prostora i osiguravanja potrebitih sredstava. Kako u Valpovu nema dvorane za video i kino projekcije, a ni posebno pogodnog prostora za foto izložbe ovaj bi prostor, nakon uređenja i privođenja u funkciju mogao imati višenamjensku primjenu.

Dom ronilaca - Osijek

Društvo za podvodne aktivnosti "Mursa" koristi prostor u Osijeku u Kapucinskoj ulici broj 28. U navedenom prostoru postoji klupski prostor, učionica i prostorija za liječnika. Klub se trudi priskrbiti donacije za neophodne radove kako bi se veći dio prostora doveo u uporabno stanje i opremio. U proteklim godinama klub je u sanaciju prostorija uložio znatna vlastita sredstva, a obavljeni su slijedeći građevinski radovi: skidanje žbuke sa zidova, postavljanje hidroizolacije na zapadni zid temelja objekta radi sprječavanja prodora vlage i nastajanje daljnjih oštećenja, izrađen je energetski certifikat. Za dovršenje objekta kao i stavljanje u njegovu funkciju potrebna su dodatna finansijska sredstva.

2. UDRUGE TEHNIČKE KULTURE

Djelovanje udruga temelji se na Zakonu o tehničkoj kulturi, Zakonu o udrugama i Zakonu o sportu. To su udruge građana u kojima se zadovoljavaju specifični interesi pojedinaca iz područja tehničke kulture. Djelovanje udruga tehničke kulture na našem području ima dugu tradiciju, primjerice Aeroklub "Osijek" (osnovan je 1926. godine), Auto-moto klub "Slavonac" (osnovan je 1926. godine), Fotoklub Osijek (osnovan 1938. godine) i Motonautički klub "Drava" (osnovan 1946. godine).

U Zajednicu tehničke kulture Osječko-baranjske županije udruženo je 67 udruga tehničke kulture s područja naše Županije. Navedene udruge imaju svoje predstavnike u Skupštini Zajednice, a putem izabranih predstavnika sudjeluju u radu Upravnog i Nadzornog odbora te aktivno sudjeluju u planiranju i realizaciji programa Zajednice tehničke kulture Osječko-baranjske županije.

Javne potrebe u tehničkoj kulturi financiraju se prema Odluci o utvrđivanju kriterija i uređivanju drugih pitanja financiranja javnih potreba Osječko-baranjske županije u tehničkoj kulturi ("Županijski glasnik" broj 2/93.), a koju je usvojila Skupština Osječko-baranjske županije. Kriteriji se odnose na održavanje objekata i organizaciju rada u njima. Programe udruga finansijski prate gradovi i općine. Kao i proteklih nekoliko godina, tako i u 2015. godini, dio gradova u našoj Županiji nije usvojio programe za financiranje javnih potreba u tehničkoj kulturi. Sredstva se izdvajaju pojedinačno. Dodijeljena sredstva za te namjene su bila nedostatna za kontinuirano provođenje programskih aktivnosti zainteresiranih skupina i udruga.

Zajednice tehničke kulture i pojedini klubovi napravili su u posljednjih nekoliko godina pozitivan pomak u promidžbi svojih aktivnosti te doveli do stalnog povećanja zainteresiranosti mladih za pojedine tehničke aktivnosti. Na žalost one se ne mogu realizirati bez dodatnih sredstava. Upravo zbog toga smatramo da bi za pojedine aktivnosti, kao što je konstruktorstvo, robotika, modelarstvo izrade uporabnih predmeta, aviomodelarstvo i arduino na kojima se može okupiti veći broj mladih, trebao biti pojačan interes lokalne samouprave. Kroz niz godina pokazalo se da učenici uključeni u tehničke aktivnosti nemaju problema s ponašanjem, drogom i alkoholom, odnosno ovisnošću. Učenici koji za hobi imaju neku od tehničkih aktivnosti nemaju potrebe za dodatnim dokazivanjem. Većina učenika koji prođu kroz neku od ovih aktivnosti upisuju srednje tehničke škole, a kasnije i tehničke fakultete.

Osječko-baranjska županija izdvaja dio sredstva za finansiranje programa u tehničkoj kulturi i to samo za rad s mladima u centrima tehničke kulture. Sredstva koje Zajednica troši za rad s udrugama relativno su mala. Jednim dijelom sredstva se izdvajaju iz vlastitih prihoda. Suradnja s udrugama realizirala se kroz redovne programske aktivnosti Zajednice tehničke kulture Osječko-baranjske županije. Kroz niz aktivnosti koje se provode u lokalnim sredinama Zajednica tehničke kulture sudjelovala je sa svojim ljudskim potencijalima i tehničkim resursima. Kroz različite programe Zajednica tehničke kulture prikupljena sredstva usmjerava na nabavku opreme i popunjavanje kabineta za informatiku, video, animaciju, elektroniku, automodelarstvo, maketarstvo i robotiku. Dio kabineta ima vrlo dobru opremu, ali još uvijek su nedostatna sredstva za potpuno opremanje svih kabineta. U 2015. godini Županija je nakon rebalansa proračuna osigurala dodatna sredstva za nabavku 3D printerja koji će koristiti sve članice Zajednice i sredstva za nabavku informatičke opreme koja je neophodna za vođenje računovodstveno-knjigovodstvenih poslova.

Tijekom 2015. godine organizirane su aktivnosti kao što su 22. Zimska škola informatike učenika srednjih škola iz naše Županije, programi 9. Zima u Domu tehnike i 12. Ljeto u Domu tehnike te organizacija iz preventive u prometu pod nazivom "Sigurno do cilja" koja se održala 15. put. Isto tako pružena je značajna pomoć udrugama i klubovima u realizaciji njihovih programa. Zajednica je sudjelovala u programima koje su provele Zajednica tehničke kulture Belog Manastira, Zajednica tehničke kulture Valpova, Centar tehničke kulture Čeminac i Vladislavci, Video kluba "Mursa" (13. Gastro film fest), Aero klub "Osijek" (44. Zmajada i državno natjecanje), Društvo pedagoga tehničke kulture (22. Lampioni u gradu) s oko 7000 djece. Održano je još niz drugih aktivnosti u kojima je naglašena međusobna suradnja Zajednice i članica.

Zajednica tehničke kulture Grada Osijeka

U ovoj Zajednici djeluje 28. udruga tehničke kulture koje djeluju na području Grada Osijeka. Velik broj aktivnosti koje se provode dolaze od strane Aerokluba, Ronilačkog kluba, Radiokluba Osijek, Fotokluba Osijek, Video kluba Mursa, Auto moto kluba, Robotičkog kluba Osijek te inženjerskih udrug. Specifičnost u ovoj Zajednici su inženjerske udruge koje jedino u Osijeku i Osječko-baranjskoj županiji djeluju u suradnji sa zajednicama tehničke kulture. Udruge su samostalne i realiziraju velik broj različitih programskih aktivnosti. Tijekom 2015. godine Zajednica tehničke kulture grada Osijeka u suradnji s udrugama tehničke kulture je imala sljedeće aktivnosti:

- Dan tehničke kulture na Korzu u Rijeci - Festival tehničke kulture na kojem je predstavljen rad centara tehničke kulture,
- Stručni skup učitelja tehničke kulture - za oko 60-ak sudionika (učitelja i mentora tehničke kulture) održan je skup a sudionici su sudjelovali u četiri radionice,
- 7. Hamfest - tradicionalni međudržavni skup radioamatera,
- 2. Županijsko kolo Modelarske lige - ekipno natjecanje mlađih tehničara (2 člana i njihovi mentor) u izradi tehničke tvorevine na modernim strojevima sigurnima za rad djece. Na natjecanju su sudjelovale 23 ekipe,
- Dan tehničke kulture u Osijeku - pokrenut projekt pod nazivom 1. Dan tehničke kulture u Osijeku. Svoje radove predstavili su: Aeroklub Osijek, Radio klub Osijek, Video klub Mursa, ZTK Valpova-Belišća, CTK Čeminac, CTK Osijek/ZTK Grada Osijeka, Automodelarski klub Osijek, Društvo pedagoga tehničke kulture, Društvo održavatelja Osijek i obrt Mali majstor. Domaćini ovog događaja bili su Zajednica tehničke kulture Grada Osijeka i Aeroklub Osijek,
- Festival tehničke kulture u Zagrebu (Boćarski dom) - predstavljen radionički programom Centra tehničke kulture Osijek,
- Aurea fest - finale Modelarske lige Grada Požege - sudjelovala je ekipa iz Osijeka u gostujućem dijelu natjecanja,
- Arduino dan - u sklopu svjetskog dana Arduino, razvojne platforme, Informatički klub Osijek - sekcija labOS hacklab, organiziran dan otvorenih vrata,
- European Space Expo Zagreb - uz suradnju Regionalne razvojne agencije Slavonije i Baranje, osiguran je odlazak 40 učenika s područja Osječko-baranjske županije na ovu izložbu.

Godišnja priznanja Zajednice tehničke kulture grada Osijeka

Povelja zahvalnosti Zajednice tehničke kulture Grada Osijeka dodjeljuje se pojedincima koji su svojim stručnim i društvenim djelovanjem dali doprinos razvitu tehničke kulture, djelatnosti udruga tehničke kulture odnosno unapređenju djelovanja Zajednice i time pridonijeli promicanju njenog položaja i ugleda na području Grada Osijeka.

Povelju zahvalnosti za 2015. godinu dobili su: Burek Mario, Dankoš Mislav, Gjurčević Tin, Grgić Luka, Kelam-Rupčić Ivan, Pinjuh Marko, Rakić Danijel, Salha Ramal, Tolić Matija, Vrkljan Berislav, Zakanji Leon. Priznanja je uručio predsjednik Zajednice tehničke kulture Grada Osijeka Aleksandar Muharemović.

Posebno značajne aktivnosti su u radu s mladima kroz Centar tehničke kulture Osijek. U dosadašnjem radu, a koji se oslanja na kontinuirani i stručni rad, Centar je sa svojih deset djelatnosti (automodelarstvo, informatika, elektronika, robotika, foto-video tehnika, maketarstvo, astronomija, videoanimacija, konstruktorstvo i modelarstvo) tijekom godine obrazovao više od 300 učenika. Ovdje nisu evidentirani učenici koji su prolazili tečajeve u video, foto, ronilačkom, radio i aero klubu. Kroz klubove učenici su se pripremali za klupska, kao i za natjecanja u organizaciji škola.

Zajednica tehničke kulture Grada Belog Manastira

Zajednica okuplja šest udruga tehničke kulture. Zajednicu tehničke kulture grada Belog Manastira čine sljedeće udruge: Centar tehničke kulture Čeminac, Društvo inžinjera i tehničara "Baranja" Beli Manastir, Društvo pedagoga tehničke kulture Beli Manastir, Foto-kino klub "Baranja-film" Beli Manastir, Informatički klub "Pitagora" Beli Manastir i Udruga inovatora Baranje. Tijekom 2015. godine Zajednica tehničke kulture Belog Manastira imala je sljedeće aktivnosti:

- Zimske radionice u tehnici 2015. - (i) Moje ure tehničke kulture (od 8. do 12. siječnja 2015. godine). Program je namijenjen učenicima osnovne škole od 5. do 8. razreda. Program se provodi u pet radionica (auto-modelarstvo, zrakoplovno-modelarstvo, radionica multimedije, film video radionica i foto-radionica). Program se provodio kroz ponuđene radionice te je uspješno realiziran.
- Tehnička kultura u osnovnim i srednjim školama Baranje u 2015. godini (od 16. siječnja do 31. ožujka 2015. godine). Projekt je namijenjen učenicima i nastavnicima tehničke kulture u osnovnim i srednjim školama s ciljem da se pokažu radovi nadarenih učenika. Također je cilj motivirati učenike osnovnih i srednjih škola za uključivanje u izvannastavne aktivnosti koje se provode u Centru tehničke kulture. Sudionici ove aktivnosti su OŠ Čeminac, OŠ Draž, OŠ Jagodnjak, OŠ Lug, Prva srednja škola Beli Manastir, Centar tehničke kulture Čeminac (u dalnjem tekstu: CTK), Foto-kino klub Baranja i Društvo pedagoga tehničke kulture Beli Manastir. U aktivnost se uključilo 608 učenika i 21 mentor i profesor.
- X. Dani tehničke kulture u Belom Manastiru (od 25. do 26. travnja 2015. godine). Program je namijenjen ponajprije učenicima osnovnih škola koji u okviru nastavnog plana i programa predmeta tehničke kulture imaju potrebu za postizanjem dodatnog znanja i vještina u tehničkoj kulturi. Također je namijenjen i učenicima srednjih škola i to 1. razreda koji imaju zanimanje za kreativno stvaralaštvo i inovativni rad te imaju potrebu svoje umijeće predstaviti široj javnosti. U akciju su bili uključeni Društvo pedagoga tehničke kulture Beli Manastir, OŠ "Dr.Franjo Tuđman" Beli Manastir, OŠ Draž, OŠ Jagodnjak, OŠ Lug, Gimnazija Beli Manastir, Prva srednja škola Beli Manastir, CTK Čeminac, Foto-kino klub Baranja-film, Udruga inovatora Beli Manastir, Informatički klub Pitagora, Aeroklub Osijek i Prva srednja škola Beli Manastir. U aktivnost se uključilo 300-tinjak učenika.
- X. Ljetni kamp tehnike (22. do 24. lipnja 2015. godine). Program je namijenjen ponajprije učenicima osnovnih škola koji, u okviru nastavnog plana i programa predmeta tehničke kulture, nemaju dostatnog prostora za kreativne aktivnosti, kao i učenicima srednjih škola koji se zanimaju za pojedina područja tehnike. Svrha kampa je omogućiti nadarenim učenicima

- dopunsko obrazovanje iz tehničke kulture te im u tu svrhu pružati posebne obrazovne programe sa stalnim i novim temama. Program je realiziran kroz radionice i to: foto-radionica, film radionica - igrani film, film radionica-animirani film, robotika, multimedija, zrakoplovno i raketno modelarstvo. U ljetni kamp bilo je uključeno 46 polaznika iz sljedećih ustanova: OŠ "Dr. Franjo Tuđman" Beli Manastir, OŠ Čeminac, OŠ Draž, OŠ Jagodnjak, OŠ Lug, OŠ Popovac, ZTK Valpovo-Belišće, Gimnazija Beli Manastir, CTK Čeminac i OŠ Mohač, Mađarska.
- Mladi tehničari na djelu - je radionica modelarstva - obrade drveta koju financira HZTK u suradnji s ZTK Beli Manastir i klubovima (od 10. do 24. listopada 2015. godine). Programski sadržaji projekta HZTK ponajprije su namijenjeni učenicima osnovnih škola od petog do osmog razreda, koji u okviru nastavnog plana i programa predmeta tehničke kulture, te u izvannastavnim i izvanškolskim aktivnostima imaju zanimanje za kreativno stvaralaštvo u području modelarstva i robotike. U aktivnost su se uključili OŠ "Dr. Franjo Tuđman" Beli Manastir, OŠ Čeminac, OŠ Darda, OŠ Jagodnjak, CTK Čeminac, Zajednica tehničke kulture (u dalnjem tekstu: ZTK) Beli Manastir, Udruga inovatora Baranje. Radionice su provedene na tri lokacije i to: 10. listopada 2015. u prostorijama OŠ Jagodnjak, 17. listopada u OŠ Darda i 24. listopada u OŠ Draž. Sudjelovalo je ukupno 60 učenika i 8 učitelja tehničke kulture i mentora.
  - ostala sudjelovanja
    - INDOR OPEN FIN I F1N-150 - Čeminac - (24. siječnja 2015. godine),
    - INDOR OPEN FIN-150 -Valpovo - (28. studeni 2015. godine),
    - Dani otvorenih vrata udruga - Beli Manastir (od 5. do 7. lipnja 2015. godine),
    - Dani tehnike Zajednice tehničke kulture Valpovo-Belišće (23. svibnja 2015. godine).

Zajednica tehničke kulture Grada Našica

ZTK grada Našica u svom radu poduzima niz aktivnosti na širenju tehničke kulture i koordiniranju niza aktivnosti među udrugama. Tijekom proteklih godina stvoreni su uvjeti za zajednički rad i trenutno okuplja 4 udruge tehničke kulture, Aeroklub "Delta krila", fotoklub, radioklub i autoklub. Sve udruge imaju besplatno pravo korištenja prostora i logistiku u zgradici Osnovne glazbene škole "Kontesa Dora" Našice.

Aktivnosti koje su održane tijekom godine su:

- Rad s udrugama tehničke kulture - u rad su uključeni članovi Radio kluba Našice, Foto video kluba Našice, Auto-kluba Našice i Aero kluba "Delta-krila" Našice. Članovi se okupljaju u društvenim prostorijama te sudjeluju na različitim natjecanjima u klupskoj organizaciji ili na lokalnim i državnim natjecanjima. S obzirom na vrlo skromna sredstva za rad, rezultati su znatno veći.
- Rad s mladima - u suradnji s OŠ Dore Pejačević Našice i OŠ kralja Tomislava Našice provedene su aktivnosti u radu s mladima pod nazivom "Proljetne, ljetne i jesenske tehničke aktivnosti". U suradnji sa Zajednicom tehničke kulture Osječko-baranjske županije i HZTK organizirane su radionice u koje su bili uključeni učenici od 5. do 8. razreda. Ukupno je kroz radionice prošlo oko 220 učenika. Kroz ovakve radionice ostvarena je dobra suradnja s lokalnom zajednicom koja je prihvatala poziv da se s većim finansijskim sredstvima osigura nastavak ovakve suradnje. Konačni cilj je pokretanje Centra tehničke kulture na području grada Našica te njegov rad tijekom cijele godine.

Zajednica tehničke kulture Valpovo

Ova Zajednica ima tradiciju dugu više od 60 godina. Na području Osječko-baranjske županije, po organiziranosti i brojnosti, ZTK Valpovo-Belišće je druga najveća gradska organizacija tehničke kulture. Okuplja 9 udruga tehničke orientacije i dvije sekcije: Informatička škola "Page" i Centar tehničke kulture Valpovo-Belišće. U 2015. godini proveden je velik broj aktivnosti i to:

- Projekt HZTK - u okviru projekta "Dani tehnike u Republici Hrvatskoj" koji provodi i organizira HZTK pružena je mogućnost lokalnim zajednicama tehničke kulture da se kroz radionice u sklopu Centara tehničke kulture organiziraju aktivnosti. Organizirano je natjecanje mladih tehničara u područjima: fotografija, elektronika, modelarstvo - rad na strojevima Unimat).

- Donacija za robotičare - Institut za razvoj i inovativnost mlađih iz Zagreba je donirao deset kompleta Arduino starter kit with RFID. Zahvaljujući ovoj donaciji opreme, stvoreni su uvjeti za rad na Arduino platformama i veće mogućnosti za kreativnost u radu s djecom i mlađima.
- Rad sa srednjoškolcima i studentima - projekt u koji se mogu uključiti srednjoškolci i studenti za rad s Arduinom, Raspberry pi starter kitova, Lego mindstorms ev3 i robotskom rukom.
- Međunarodno natjecanje aviomodelara - INTERNATIONAL INDOOR OPEN, FINALE KUPA HRVATSKE F1N - F1N-150, Belišće Indoor Open 2015. - pod pokroviteljstvom Grada Belišća, a u organizaciji Zajednice tehničke kulture Valpovo-Belišće i Aero kluba Osijek, u Sportskoj dvorani OŠ Ivana Kukuljevića Belišće održano je međunarodno natjecanje u dužini leta modela aviona modela F1N i F1N-150 i finalno natjecanje KUP-a Hrvatske. Međunarodno natjecanje se budi po važećem pravilniku FAI-a i MK HZS za F1N i F1N-150. Sudjelovalo desetak ekipa i preko 80. natjecatelja u obje kategorije. Na natjecanju su svoje modele aviona iskušali i polaznici CTK Valpovo-Belišće koje su za ovo natjecanje pripremali Zvonimir Hajnc i Josip Bagarić. Ovo natjecanje je kruna rada učenika iz OŠ M.P. Katančića Valpovo, I. Kukuljevića Belišće, OŠ Ladimirevc i OŠ Veliškovci u radionici aviomodelarstva.
- "13. Dani tehnike u Valpovu i Belišću" - projekt koji je održan u Belišću. Ovo je zajednička aktivnost koju provodi Zajednica tehničke kulture Valpovo-Belišće i udruge s područja gradova Valpova i Belišća. Posjetitelji su mogli vidjeti izložene makete, modele, tehničke naprave, rakete i druge tehničke tvorevine koje su napravljene u tehničkim radionicama i opremu za rad udruge. U sklopu aktivnosti u Valpovu je održano predavanje pod nazivom "ALMA - novi pogled na Sunce" koje je održao dr.sc. astrofizike Ivica Skokić.
- Skupština Zajednice tehničke kulture Valpovo-Belišće i dodjela priznanja - održana je druga sjednica Skupštine na kojoj je donesena Odluka o usvajanju prijedloga Plana rada i finansijskog plana za 2016. godinu. Priznanja za 2015. godinu su kako slijedi:
Povelja Zajednice tehničke kulture Valpovo-Belišće. Dobitnik je: Tomislav Borić.
Plaketa Zajednice tehničke kulture Valpovo-Belišće. Dobitnici su: Mato Jerkić, Hrvatski radio Valpovština, Ivica Mihaljević, Biljana Pantoš, Damir Tomas, Ivica Stanković, Ivica Strugačevac, Denis Vida, Goran Dikić i Petar Čvagić.
Diploma Zajednice tehničke kulture Valpovo-Belišće - dodjeljuje se za rezultate na natjecanjima i aktivnostima. Ukupno je dodijeljeno 13. diploma zaslužnim pojedincima.
- Dodjela godišnje nagrade "NIKOLA TESLA" - Hrvatski radioamaterski savez dodijelio ju je najuspješnijim pojedincima i radioklubovima. Ovogodišnji dobitnik Godišnje nagrade je Ivica Novak, 9A1AA, iz radiokluba "Belišće. Nagrada je dodijeljena za iznimne rezultate ostvarene u radioamaterskim natjecanjima tijekom 2014. godine.
- Državna nagrada tehničke kulture "Faust Vrančić" - najviše priznanje u području tehničke kulture u Republici Hrvatskoj dobio ju je Zvonimir Hajnc, nastavnik i mentor u CTK Valpovo, za svoj predani rad u pedagoškom radu i promicanju tehničke kulture. Dobitniku priznanja priređen je prijem kod gradonačelnika grada Valpova, Belišća i Župana Osječko-baranjske županije.
- Radionice u udruzi "Zvono" - Udrizi djece i mlađih s poteškoćama u razvoju "Zvono" u sklopu 7. Festivala alternativnih oblika rehabilitacije, koji je održan u Belišću, prezentiran je rad CTK Valpovo na "Unimat" strojevima. Cilj manifestacije je promoviranje izvaninstitucionalnih oblika odgoja i obrazovanja i razvoj alternativnih oblika rehabilitacije kroz inkluzivne i suradničke metode.
- Izložbe - pokrenut je projekt postavljanja izložbi fotografija članova Fotokluba Valpovo, mlađih iz CTK Valpovo i mlađih iz cijelog svijeta u mjestima: Našice, Osijek, Bistrinci, Valpovo, Belišće.
- Foto radionica - učenicima iz OŠ M.P. Katančića Valpovo prezentirane su osnovne vještine u radu s fotoaparatom te kako izabrati i koristiti fotoaparat, kako fotografirati, obraditi i postaviti na izložbi fotografiju.
- Foto-etno radionica "Kuvanje safuna i luženje na staroverski način"- u Šokačkoj kući Miroslava Varžića-Baće. Osim članstava Fotokluba Valpovo, na radionici su sudjelovala djeca iz SOS Dječjeg sela Ladimirevc. Bila je to prigoda da se sudionici upoznaju s davnim običajima koji su se ugasili dolaskom novih tehnologija i istiskivanjem domaćih proizvoda iz dnevne uporabe. Pokazana radionica fotografski je zabilježena.

- Foto radionica u Mohaču - članovi i prijatelji Fotokluba Valpovo treći put za redom posjećuju grad Mohač. To je dvodnevni foto izlet realiziran uz samofinanciranje članova i finansijsku pomoć Grada Mohača i Turističke zajednice. Program je obuhvaćao obilazak grada na obali Dunava, posjetu Etnografskom Muzeju buša, Nacionalnom parku Dunav-Drava i spomen području čuvene bitke na Mohačkom polju.
- Međunarodno fotografsko priznanje - na 43. međunarodnoj izložbi u Lidicama sudjelovali su mladi iz 68 zemalja svijeta s ukupno 21380 radova. Fotografi su poslali 1411 fotografija. Povjerenstvo u Lidicama nagrađilo je 14 autora iz Hrvatske, a od toga troje iz Fotokluba Valpovo.
- Izložba starih fotografija - u sklopu projekta "Ljeto valpovačko 2015." postavljena je izložba starih fotografija. To je samo jedan dio od preko 22000 fotografija koje se nalaze u arhivu Zajednice.
- Skeniranje starih fotografija - projekt pokrenut radi izdavanja monografije u povodu 50 godina postojanja Župe Belišće. Fotografije će se koristiti kao materijal za izradu u monografije i postavljenje izložbe. Do sada je obrađeno preko 1700 fotografija.
- Radionica "Svjetlo" u Krapu - jednodnevna radionica s temom "Svjetlo" koju organizira Fotoklub Valpovo i Zajednica tehničke kulture Valpovo-Belišće u suradnji s Hrvatskim fotosavezom. U Lonjskom polju, u sklopu obilježavanja Europskih dana graditeljske baštine otvorena je izložba fotografija "Lonjsko polje 2015.", iz fotoradionica Hrvatskog fotosaveza za mlade.
- Norway Grants - projekt Fotokluba Valpovo i Zajednice tehničke kulture Valpovo-Belišće s udrugom Centar mladih Belišće. Apliciranjem na projekt "Oboji svijet tolerancijom" u sklopu mjere "Stvaranje potencijalnog okruženja za organizacije civilnog društva u području promicanja i zaštite ljudskih prava u Hrvatskoj", mogućnost nabavke fotografске opreme.
- "Camera obscura" - izložba fotografija u Gradskoj knjižnici i čitaonici Valpovo, organizirali su Fotoklub Valpovo i Zajednica tehničke kulture Valpovo-Belišće. Riječ je o fotografijama koje su nastale snimanjem pomoću camere obscure, preteče svih fotoaparata u kojoj je sudjelovalo 37 izlagača.
- Prezentacija starih fotografija - projekt koji je održan u Marijančacima gdje je široj javnosti predstavljeno stotinjak starih fotografija s nepoznatim motivima. Cilj aktivnosti je učiniti povijest prepoznatljivom.
- Promatranje pomrčine sunca - Članovi astronomskog društva "Anonymus" organizirali su promatranje djelomične pomrčine Sunca u OŠ Matije Petra Katančića Valpovo. Nekoliko stotina učenika sa svojim nastavnicima pogledali su pomrčinu kroz dva postavljena teleskopa.
- Uspjeh u Izraelu - Radioklub "Belišće" je početkom lipnja, na međunarodnom natjecanju pod nazivom HOLYLAND 2015. osvojio trofej u kategoriji klubova. Ovo je treći trofej iz Izraela, koji svake godine organizira Savez radioamatera Izraela.

Najznačajniji rad s mladima je kroz Centar tehničke kulture. Cjelogodišnje se obrazuje preko stotinu učenika s područja gradova Belišća i Valpova i prigradskih naselja, a kroz akcijske radionice ili predavanja prođe više od 800 učenika. Tijekom godine održano je nekoliko velikih akcija s mladima pod nazivom: Zima u domu tehnike, zmajada u Valpovu, zmajada u Belišću, državno natjecanje aviomodelara, nekoliko izložbi fotografija te sudjelovanje na međunarodnim izložbama fotografija u inozemstvu.

Osim navedenih aktivnosti Zajednica uredno vodi brigu o Domu tehnike u Valpovu te je tijekom godine poduzela niz mjeru i aktivnosti radi uređenja. Pokrenut je postupak legalizacije dijela objekta, kako bi se stvorili uvjeti za apliciranje na različite EU projekte. Izvršeno je opremanje pojedinih prostorija u skladu s vlastitim mogućnostima.

3. RAD SKUPŠTINE I NJEZINIH TIJELA

Tijekom 2015. godine održane su dvije Skupštine. Izborna Skupština ZTK OBŽ održana je u travnju, na kojoj je za predsjednika Zajednice izabran Marin Kordić, dipl.iur. Druga Skupština održana je u prosincu, na kojoj je usvojen plan i program rada za 2016. godinu te su dodijeljena priznanja zaslužnim pojedincima i udrugama. Upravni odbor održao je pet sjednica i razmotrio 41 točku dnevnog reda. Na dnevnom redu našla su se aktualna pitanja o načinu rada, kako poboljšati suradnju s udrugama, realizaciji programa i perspektivama razvoja tehničke kulture u našoj Županiji. Izrada programa temeljila se na visini prikupljenih sredstava i brizi o njihovoj racionalnoj potrošnji. Isto tako pokušalo se s nekoliko samostalnih projekata i u suradnji s udrugama doći do Europskih sredstava. U ovoj godini uspješno su osigurana sredstva iz nekoliko manjih projekata dok oni veći projekti vezani uz rad centara i podizanje energetske učinkovitosti objekata nisu prošli.

Posebna pozornost posvećena je stupanju na snagu dva nova zakona koja se tiču rada naše Zajednice kao i članova zajednice. Jedan je Zakon o udrugama, a drugi je Zakon o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija. Izvršeno je usklađenje Statuta s novim zakonom te je pružena pomoć svim udrugama da svoje temeljne dokumente usklade sa Zakonom o udrugama.

U realizaciji programa prednost je dana programima za mlade. Tijekom analiza i rasprava Upravni odbor je ukazao na zabrinjavajuće stanje i problematiku tehničke kulture u pojedinim gradovima i općinama. Vidljivo je da većina udruga ima finansijske teškoće u servisiranju troškova, a da lokalna samouprava nije sklona analizi ponuđenih programa. Velik napredak je na području Općine Vladislavci i na području grada Našica. Udruge koje imaju izrađene programe za rad s mladima kroz javne natječaje u lokalnim zajednicama trebaju osigurati svoje prihode.

Realizacija usvojenih planova i programa rada Zajednice temeljne su odrednice rada i djelovanja. Bez malo većih programskih sredstava, poticanje kontinuiranog obrazovanja mlađih odvija se otežano. Naime, pojedina predavanja moguće je odraditi na volonterskoj osnovi, ali kontinuirani rad zahtijeva dobru opremu i kvalitetne voditelje. Grad Osijek, Valpovo i Beli Manastir finansijski podupiru rad centara tehničke kulture kroz programe gradskih zajednica tehničke kulture.

3.1. Priznanja tehničke kulture

Na kraju godine za uspješne rezultate rada i promicanje tehničke kulture podijeljena su zaslužena priznanja pojedincima i klubovima s područja naše Županije. **Povelja** Zajednice tehničke kulture Osječko-baranjske županije, dodjeljuje se istaknutim pojedincima koji su svojim stručnim i društvenim djelovanjem u dužem vremenskom razdoblju ostvarili značajne rezultate na razvitku tehničke kulture te na promicanju njenog položaja i ugleda. Povelju Zajednice su dobili:

1. Vinko Bijuković, mr.sig. - Udruga za promicanje zaštite ljudi u radnoj i životnoj okolini,
2. Branko Hrpka, prof. - Društvo pedagoga tehničke kulture,
3. Stojić Zvonko - Fotoklub Valpovo.

Plaketa Zajednice tehničke kulture Osječko-baranjske županije dodjeljuje se za značajan doprinos u razvoju i promicanju tehničke kulture, a na temelju postignutih rezultata i doprinosu razvoju tehničke kulture posebice u posljednjoj godini. Plakete su dobili:

1. Gubo Jasna, prof. - Društvo pedagoga tehničke kulture Osijek,
2. Jakopanec Zlatko, nastavnik - Društvo pedagoga tehničke kulture Slavonija,
3. Janković Anđa - Udruga za promicanje zaštite ljudi u radnoj i životnoj okolini,
4. Jukić Romeo, mr.sc. - Društvo Agronomu Osijek,
5. Keller Oskar, prof. - Zajednica tehničke kulture grada Belog Manastira,
6. Rebronja Almir - Društvo inovatora Osijek,
7. Rešetar Matea - Centar tehničke kulture Čeminac,
8. Suver Eduard - Aeroklub Osijek,
9. Radio klub Belišće, Belišće;
10. Osnovna škola Čeminac, Čeminac.

Počasni član Zajednice tehničke kulture Osječko-baranjske županije najviše je javno priznanje koje Zajednica dodjeljuje istaknutim pojedincima iznimno zaslужnim za unapređivanje svekolike djelatnosti Zajednice i postizanju njezinih ciljeva u razvitku tehničke kulture. Temelj za proglašenje osobe Počasnim članom Zajednice, osim navedenog, jest znakovit i trajan doprinos sveukupnom razvitku tehničke kulture i izuzetni uspjesi i izvanredna stvaralačka postignuća trajne vrijednosti u razvitku i unapređivanju znanstvenog i tehničkog opismenjivanja ili u razvitku udruge tehničke kulture.

U počasno članstvo Zajednice primljeni su:

1. Vesna Lendić-Kasalo, dipl.iur.,
2. dr.sc. Davor Brunčić,
3. Ladislav Keler,
4. Ivan Baćani, dipl.ing.,
5. Dragan Milec.

Navedena priznanja dodijeljena su na svečanosti 29. prosinca 2015. godine u dvorani Doma tehnike. Nagrade je svečano uručio izaslanik župana gospodin Dragan Vulin, mag.ing.el. uz prisustvo brojnih uzvanika iz kulturnog i društvenog života.

4. STRUČNA SLUŽBA ZAJEDNICE TEHNIČKE KULTURE

U stručnoj službi Zajednice tehničke kulture Osječko-baranjske županije radi 11 djelatnika. Stručna služba brine o radu Doma tehnike u Osijeku i Valpovu, realizira dio programskih aktivnosti, vodi brigu o radu, opremi i održavanju centara tehničke kulture, Zajednice tehničke kulture Osječko-baranjske županije, Zajednice tehničke kulture Grada Osijeka, Zajednice tehničke kulture Valpovo-Belišće. Stručna služba vodi finansijsko-knjigovodstvene poslove za ukupno 20 udruga. Pomoćne službe održavaju prostorije urednim i vode redovito održavanje okolnog prostora kao što brinu o energetskoj učinkovitosti u zgradama.

Financijska sredstva za isplatu plaće 8 djelatnika u Osijeku i 2 djelatnika u Valpovu osigurava Osječko-baranjska županija kroz programe javnih potreba, a troškove za voditelja Centra tehničke kulture Osijek osigurava Grad Osijek. Plaća djelatnika utvrđuju se na temelju koeficijenata utvrđenih od nadležnog upravnog tijela Županije, ali se osnovica nije usklađivala već desetak godina.

Stručna služba je u potpunosti obavila sve planirane poslove, kao i izvanredne poslove koji su se javljali tijekom godine. Tijekom godine zbog odlaska djelatnika na porodiljni dopust promijenjen je jedan djelatnik s ugovorom o radu na određeno vrijeme.

5. PROGRAMSKE AKTIVNOSTI

Rad s mladima je svake godine najznačajniji dio programskih aktivnosti. Cilj je da se mlati upoznaju s različitim tehničkim aktivnostima kako bi pronašli onu aktivnost koja ih može zainteresirati da u njoj koriste svoje slobodno vrijeme. Već niz godina poznata je činjenica da učenici koji se bave tehničkim aktivnostima nemaju problema s poremećajem u ponašanju, alkoholizmom ili drogom te se ovakav rad može smatrati i preventivnim u odnosu na navedene probleme mladih. Aktivnosti kojima se učenici bave okupiraju njihovo slobodno vrijeme i bitno djeluju na njihovo samopouzdanje. S druge strane neke od tih aktivnosti imaju i obilježje profesionalne orientacije, a time i bitan utjecaj na stručni razvoj učenika. U novije vrijeme, kada je manje učenika koji žele tehnička zanimanja jako je bitno razvijati interes upravo za ta područja.

Zbog velike važnosti u izboru aktivnosti za slobodno vrijeme Zajednica se trudi ponuditi dobre programe, osposobljene voditelje i dobru organizaciju rada. Tada i mlati postaju zainteresirani za rad u različitim područjima tehnike. Osim navedenih aktivnosti u suradnji sa stručnim udrušugama održavani su seminari za voditelje, seminari za učitelje, zimska škola informatike, pružena je pomoć mlatim inovatorima i organizirana su različita stručna predavanja i natjecanja.

5.1. Centri tehničke kulture

Zajednica tehničke kulture Osječko-baranjske županije tijekom 2015. godine provela je niz aktivnosti. Potražnja za suvremenim sredstvima za rad uskladivana je s finansijskim mogućnostima, ali se nedostatak sredstava djelomično odrazio na rad u gotovo svim centrima tehničke kulture.

Specifičnost organizacije rada s mladima u našoj Županiji je njihova organizacija kroz centre tehničke kulture koji koriste opremu i materijalne resurse Zajednice tehničke kulture Osječko-baranjske županije te prostorne uvjete koje im pružaju domovi tehnike i osnovne škole. Ovdje se mora navesti izuzetno dobra suradnja s Upravnim odjelom za prosvjetu, kulturu, šport i tehničku kulturu Osječko-baranjske županije i Grada Osijeka. Dobivena je suglasnost za otvaranje centara pri osnovnim i srednjim školama. Na taj način se Zajednica našla u vrlo povoljnom položaju te je bila u mogućnosti ponuditi školama veći broj aktivnosti. Na žalost zbog nedostatka sredstava za voditelje, rad u centrima s mladima se smanjuje, a dio tih aktivnosti koordinira se i ostvaruje u suradnji s udrugama (Aeroklub "Osijek", CB klubom "Lega" Osijek i Robotičkim klubom Osijek).

Centar tehničke kulture Osijek

Centar tehničke kulture Osijek smješten je u Domu tehnike u Osijeku. Centar radi na obrazovanju učenika osnovnih i srednjih škola. Rezultati temeljnih priprema i oglašavanja rada Centra u svim školama je upis velikog broja učenika. U Centru je okupljeno 375 učenika od prvog razreda osnovne škole do srednjoškolaca, čiji se rad odvijao u 16 skupina. Najveći broj učenika je iz područja robotike i konstruktorstva, ali su dobro zastupljeni maketarstvo, informatika, elektronika, foto-video tehnika, automodelarstvo, animirani film i astronomija. Učenici zainteresirani za rad u pojedinim skupinama, a koje nije uputila škola, participiraju u dijelu troškova. Sve je izraženija nemogućnost roditelja da odvoje sredstva za ovu svrhu. Dio učenika zbog toga nije u mogućnosti sudjelovati u ovim aktivnostima. Rad darovitih ili učenika s teškoćama je u cijelosti besplatan.

Organizaciju rada provodi voditelj Centra. Za troškove programa i voditelja sredstva se osiguravaju u Proračunu Grada Osijeka. Programski ciljevi se ostvaruju kontinuirano. U dosadašnjem radu bilo je dosta uspjeha, a što je vidljivo i iz rezultata na smotrama i natjecanjima.

Tablica 1.

1.	8. INDOOROPEN ČEMINAC - međunarodno natjecanje zrakoplovnih modelara koje se održava u Čemincu. U sklopu natjecanja sudjelovali su i polaznici CTK Osijek, radionice Zrakoplovnog modelarstvo. U kategoriji Komarci osvojili su prva tri mesta.	24. siječnja 2015.
2.	10. NOĆ MUZEJA - Udruge inovatora Tesla iz Iloka i Muzeja grada Iloka organiziraju aktivnost pod nazivom Noć muzeja, tjedan dana, u Muzeju grada Iloka. U sklopu događanja održana je radionica izvanškolske tehničke aktivnosti elektronika i elektrotehnika i izloženi su radovi polaznika CTK Osijek.	30. siječnja 2015.
3.	57. NATJECANJE MLADIH TEHNIČARA RH-KLUPSKA RAZINA NATJECANJA - ZTK Grada Osijeka organizirala je klupsku razinu natjecanja mladih tehničara RH. Sudjelovalo je 20 učenika u pet kategorija natjecanja.	13. veljače 2015.
4.	6. KOPLAS PRO KUP - međunarodno natjecanje dvoranskih modela zrakoplova kategorije F1N -150 održano u Novoj Pazovi. Polaznici CTK Osijek, radionice Zrakoplovno modelarstvo, su sudjelovali na međunarodnom natjecanju dvoranskih modela kategorija F1N -150. U kategoriji komarci osvojeno je treće mjesto.	22. veljače 2015.
5.	OBILJEŽEN DAN RUŽIČASTIH MAJICA (PINKSHIRTDAY) - Održana je kreativna radionica voditeljice i Dan otvorenih vrata radionica CTK Osijek. Cilj ove radionice je osvješćivanje na sve veću pojavu vršnjačkog nasilja te poticanje na kreativnije i konstruktivnije korištenje slobodnog vremena.	28. veljače 2015.
6.	DRŽAVNO PRVENSTVO ZRAKOPLOVNIH MODELARA U DVORANSKIM MODELIMA - polaznici CTK Osijek radionice Zrakoplovno modelarstvo, sudjelovali su na državnom prvenstvu zrakoplovnih modelara u dvoranskim modelima. U kategoriji komarci osvojili su prva tri mesta.	7. ožujka 2015.

7.	57. NATJECANJE MLADIH TEHNIČARA RH-ŽUPANIJSKA RAZINA NATJECANJA - u Osijeku u OŠ Jagode Truhelke održano je županijsko natjecanje u kojem su sudjelovali i polaznici CTK Osijek. Postigli su zapažene rezultate i to: u kategoriji Fotografija drugo mjesto, u kategoriji Automatika prvo mjesto. Tijekom natjecanja predstavljen je radionički program i noviteti u CTK Osijek,	13. ožujka 2015.
8.	OBILJEŽAVANJE SVJETSKOG DANA VODA - održana je radionica izrađivanja papirnatih brodića, na koje su polaznici i voditelji ispisivali svoje poruke. Na puštanje brodića u rijeku Dravu okupilo se oko 70-tak polaznika, njihovih voditelja te zainteresiranih građana. Pušteno je 500-tinjak brodića ispred Veslačkog kluba IKTUS.	14. ožujka 2015.
9.	ZRAKOPLOVNI MODELARI - u Somboru polaznici CTK Osijek radionice Zrakoplovno modelarstvo, sudjelovali su na međunarodnom natjecanju. U konkurenciji mlađi juniori osvojili su prvo mjesto. U konkurenciji mlađih juniora u kategoriji F1N osvojeno je treće mjesto.	22. ožujka 2015.
10.	POVODOM USKRSNIH BLAGDANA - u izlogu Turističke zajednice izloženi su zajednički uradci skupina Konstruktorstvo i Maketarstvo - izrada uporabnih predmeta.	25. ožujka 2015.
11.	SUDJELOVANJE POLAZNIKA NA RADIONICI U KRALJEVICI - zbog iznimne aktivnosti i rezultata skupine Robotika u CTK Osijek, a na poziv HZTK daroviti učenici osnovne škole sudjelovali su na radionici u Nacionalnom centru tehničke kulture u Kraljevcima.	29. ožujka 2015.
12.	57. NATJECANJE MLADIH TEHNIČARA RH I 3. SMOTRA MLADIH PODUZETNIKA RH - DRŽAVNA RAZINA NATJECANJA - državnoj razini 57. Natjecanja mlađih tehničara RH i 3. Smotra mlađih poduzetnika RH u Primoštenu sudjelovalo je 14 učenika s područja Osječko-baranjske županije, od toga 8 učenika iz Osijeka. Četiri učenika se pripremalo u Centru tehničke kulture Osijek.	8. travnja 2015.
13.	5. MALI MAJSTOR - ŽUPANIJSKO KOLO MODELARSKE LIGE - u Đakovu je održano županijsko kolo modelarske lige pod nazivom 5. Mali majstor. Sudjelovale su 3 ekipe iz CTK Osijek	24. travnja 2015.
14.	SUDJELOVANJE U "PROJEKTNOM DANU" OŠ DOBRIŠE CESARIĆA - u sklopu "Projektnog dana" u OŠ Dobriše Cesarića održana je radionica Zrakoplovnog modelarstva, pružena pomoć pri organiziranju radionice izrade uporabnih tehničkih tvorevina.	7. svibnja 2015.
15.	UVOD U ARDUINO - u OŠ "Mladost" u suradnji Informatičkog kluba Osijek, sekcije labOs i Centra tehničke kulture Osijek održano je predavanje "Uvod u Arduino".	7. svibnja 2015.
16.	EKIPNO NATJECANJE IZ AUTOMATIKE U SKLOPU FESTIVALA TEHNIČKE KULTURE -u Zagrebu u Boćarskom domu natjecanje je organizirala Hrvatska zajednica tehničke kulture. Centar tehničke kulture Osijek predstavljale su dvije ekipe u početnoj kategoriji i osvojile prvo mjesto.	16. svibnja 2015.
17.	CENTAR TEHNIČKE KULTURE OSIJEK - Centar tehničke kulture Osijek organizira radionice i programe izvanškolskih tehničkih aktivnosti za učenike osnovnih i srednjih škola Grada Osijeka. Radionice su namijenjene zainteresiranim i darovitim učenicima koji se žele u slobodno vrijeme hobistički baviti različitim tehničkim aktivnostima te se na taj način afirmirati i potvrditi svoj talent za tehniku, te učenicima koji se žele pripremati za natjecanje u predmetu Tehnička kultura u osnovnoj školi. Hobističke radionice su namijenjene učenicima koji vole tehniku i nije im prvenstveni cilj sudjelovanje u Programu natjecanja tehničke kulture. Radionice su namijenjene - učenicima osnovnih i srednjih škola, - sadržaji su primjereni predznanju i uzrastu učenika, - održavaju se subotom u Domu tehnike, Trg J. Kržanića 1, - traju 70 ili 105 sati, - priznaju se u školi kao izvanškolska tehnička aktivnost, - počinju u rujnu tekuće godine, a završavaju u lipnju iduće godine. U školskoj 2014./2015. godini Centar je upisalo 197 polaznika, a završilo je 139, od toga 13 djevojčica. Ukupno je održano 1051 sati nastave i vježbi. Program se proveo u 17 radionica.	8. svibnja 2014.

18.	15. "SIGURNO DO CILJA" 2015. I MEĐUNARODNI TJEDAN MOBILNOSTI - ove godine akcija je podijeljena na dva dijela, za sugrađane i za učenike. Organizatori su Zajednica tehničke kulture Grada Osijeka u suradnji sa Zajednicom tehničke kulture Osječko-baranjske županije, a suorganizatori u akciji su Odjel prevencije PU Osječko-baranjske županije, Automodelarski klub Osijek i Auto-moto klub "Slavonac". 17. rujna u OŠ "Vladimir Becić", Osijek obilježen je Međunarodni tjedan mobilnosti i nastavak akcije "Sigurno do cilja". Tijekom same akcije na edukativan i zabavan način učenicima je skrenuta pozornost da trebaju biti pažljivi u prometu i kretati se maksimalno sigurno.	7. rujna 2015.
19.	"ZEMLJA BEZ GRANICA" - predstavljen je rad CTK Osijek i skupine Robotika, a 8. rujna na Trgu Slobode je predstavljen radionički program CTK Osijek za školsku godinu 2015./2016. Također su se predstavili članovi Radio kluba Osijek i Aerokluba Osijek.	18. kolovoza 2015.
20.	Radionice u Avenue Mallu Osijek - održane su dvije radionice: Zrakoplovno modelarstvo i automodelarstvo. Predstavljen je rad samog Centra tehničke kulture Osijek-ZTK Grada Osijek i program radionice za školsku godinu 2015./2016.	12. rujna 2015.
21.	TJEDAN CJELOŽIVOTNOG UČENJA U DOMU TEHNIKE - cjeloživotno učenje u organizaciji Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih. To je nacionalna obrazovna kampanja koja na jednostavan način, na temelju izravnih obraćanja građanima, potiče ostvarenje ideje o promoviranju učenja i obrazovanja. Zajednica tehničke kulture Grada Osijeka sudjelovala je predstavljanjem radioničkih programa kroz Dan otvorenih vrata.	3. listopada 2015.
22.	OBILJEŽEN SVJETSKI TJEDAN SVEMIRA - u Domu tehnike u organizaciji Centra tehničke kulture Osijek i Udruge World Space Week Hrvatska otvorena je izložba plakata sudionika u natječaju za dizajn godišnjeg postera World Space Week 2015. Ovaj natječaj je proveden u 80. država svijeta, a iz Hrvatske je sudjelovao samo grad Osijek, učenici OŠ Ljudevita Gaja i Škole primijenjene umjetnosti i dizajna Osijek.	3. listopada 2015.
23.	IZLOŽBE <ul style="list-style-type: none"> • U ŠKOLI PRIMIJENJENE UMJETNOSTI I DIZAJNA OSIJEK - izložba plakata sudionika u natječaju za dizajn godišnjeg postera World Space Week 2015. - Obilježavanje Svjetskog tjedna svemira u organizaciji Centra tehničke kulture Osijek-ZTK Grada Osijeka i WSW Hrvatske • U GRADSKOJ I SVEUČILIŠNOJ KNJIŽNICI OSIJEK - Odjel Industrijska četvrt otvorena je izložbe plakata sudionika u natječaju za dizajn godišnjeg postera World Space Week 2015. - Obilježavanje Svjetskog tjedna svemira, organizatori Centar tehničke kulture Osijek-ZTK Grada Osijeka i WSW Hrvatske. • OŠ LJUDEVITA GAJA OSIJEK - 7. listopada 2015. otvorena izložba plakata sudionika u natječaju za dizajn godišnjeg postera World Space Week - Obilježavanje Svjetskog tjedna svemira 	5. listopada 2015.
24.	PREDSTAVLJANJE RADIONICA CTK OSIJEK <ul style="list-style-type: none"> • 16. listopada u OŠ "Mladost" predstavljene radionice zrakoplovno modelarstvo za učenike od 1. - 4. razreda, • 19. listopada u OŠ Ljudevita Gaja predstavljena radionica zrakoplovno modelarstvo za učenike od 1. - 4. razreda, • 21. listopada u OŠ Vladimira Becića predstavljena radionica zrakoplovno modelarstvo za učenike od 1. - 4. razreda, • 25. listopada je predstavljena radionička skupina animiranog filma. Sudionici platforme EDIT Video klub Mursa, u suradnji sa CTK Osijek su organizirali izložbu u dvije osječke škole (OŠ "Tin Ujević" i OŠ Ljudevita Gaja) i Domu tehnike. Cilj Projekta EDIT - Comics promocija je medijske kulture, razvoj, povećanje učestalosti i kvalitete aktivnosti neovisne kulturne scene, prvenstveno pri gradovima partnerima platforme, u Vinkovcima, Zaboku, Osijeku, Koprivnici, Varaždinu, Slavonskom Brodu, Ogulinu, Hrvatskoj 	listopada 2015.

	<p>Kostajnici i Zagrebu. Usmjerena je na edukaciju djece i mladih o medijskoj kulturi, a ponavlja se o filmu, i to kroz intenzivne i dinamične radionice animiranog filma i osnovnih filmskih vještina, u suradnji sa školama, institucijama i udrugama.</p> <ul style="list-style-type: none"> Predstavljene radionice Rastavi-sastavi i Automatika u OŠ "Dobriša Cesarić". Predstavljen je redovan radionički program CTK Osijek, radionice "Rastavi-sastavi" i "Arduino-Automatika" te je najavljen program 9. Zima u Domu tehnike. 	
25.	ZRAKOPLOVNI MODELARI SUDJELOVALI NA INDOOR OPEN VUKOVAR - Zrakoplovni modelari Aerokluba Osijek sudjelovali su na 8. Indoor openu Vukovar u kategoriji dvoranskih modela. U konkurenciji trideset modelara iz Hrvatske najbolje rezultate postigli su najmlađi natjecatelji Aerokluba Osijek, zauzevši drugo i treće mjesto.	15. studenoga 2015.
26.	OBILJEŽAVANJE EUROPSKOG TJEDNA ROBOTIKE - CTK Osijek organizirao je "Dan otvorenih vrata - radionice Robotika i Uvod u Arduino- Automatika". Europski tjedan robotike obilježava se od 24. - 30. studenog te drugi put za redom u Domu tehnike Osijek.	28. studenoga 2015.

Centar tehničke kulture Valpovo

Tehničke aktivnosti znatno pridonose razvoju stvaralačkih i radnih sposobnosti učenika, a natjecanja mladih tehničara omogućuju afirmaciju darovitih i talentiranih učenika i time pridonose njihovom ranom otkrivanju.

- Programi tehničke kulture su nadopuna redovnom obrazovanju.
- Stečena znanja i vještine su neophodna u korištenju suvremene tehnike i informatičke tehnologije.
- Polaznici radionica lakše odabiru buduće zvanje te stečena znanja koriste za upis u srednje škole ili fakultete.
- Organizirani rad u radionicama i korisno provođenje slobodnog vremena poboljšava kvalitetu života svih polaznika.
- Programe izvode kvalificirani i stručno osposobljeni članovi udruga i vanjski suradnici.

Zbog nedostatka sredstava ni ove godine nije bilo mogućnosti slati voditelje na usavršavanje.

Aktivnosti, natjecanja i smotre su realizirana sukladno dinamici uplate sredstava od strane gradova te uz velik trud i volontiranje ljudi dobre volje.

Aktivnosti koje su realizirane u Centru tehničke kulture:

Tablica 2.

1.	ZIMA U TEHNICI 2015. - devetu godinu za redom nastoji se omogućiti djeci i mladima aktivnosti u radionicama za vrijeme zimskih praznika. Ideja je uvijek ista: omogućiti djeci upoznavanje s pojedinim granama tehnike, izrada tehničke tvorevine uz maksimalnu kreativnost djeteta, rad djece u grupi na nekom zajedničkom projektu i zajedničko druženje. Organiziran je rad u 6 radionica u koje se uključilo preko šezdesetoro djece. Među njima je bilo i dvoje djece s teškoćama u razvoju. Svi oni koji su odvojili svoje slobodno vrijeme i došli u Dom tehnike Valpovo mogli su naučiti nešto novo i korisno. Stečena znanja i vještine mogu nastaviti usavršavati u radionicama Centra tehničke kulture Valpovo-Belišće.	7. siječnja 2015.
2.	INDOOR OPEN ČEMINAC - aviomodelari CTK Valpovo-Belišće sudjelovali su na međunarodnom natjecanju aviomodelara F1N koje se održalo u Čemincu.	24. siječnja 2015.
3.	ROBOTIKA ZA 8. RAZREDE - Nastavlja se dugogodišnja suradnja OŠ Matije Petra Katančića Valpovo i Zajednice tehničke kulture Valpovo-Belišće. Zahvaljujući nastavnicima tehničke kulutre, svi učenici osmih razreda i ove godine imali su mogućnost naučiti nešto više o robotima i robotici. Učenici su učili o osnovama robotike, programiranju robota i sučeljima koja se koriste za upravljanje robotskim (automatskim) sustavima.	27. siječnja 2015.

4.	57. ŠKOLSKO NATJECANJE MLADIH TEHNIČARA - u Domu tehnike Valpovo održano je natjecanje mladih tehničara. Na natjecanju su sudjelovali samo učenici osnovnih škola od 5 - 8 razreda. Sudjelovalo je ukupno 39 učenika iz CTK Valpovo, OŠ Matije Petra Katančića Valpovo, OŠ Ivana Kukuljevića Belišće i OŠ Ladimirevci. Natjecali su se u sljedećim kategorijama: maketarstvo i modelarstvo, graditeljstvo, fotografija, automatika, modelarstvo uporabnih tehničkih tvorevina i smotra mladih poduzetnika. Učenici su postigli dobre rezultate, a prvaci su pozvani na županijsko natjecanje.	12. veljače 2015.
5.	57. ŽUPANIJSKO NATJECANJE MLADIH TEHNIČARA - Natjecanje je održano 13. ožujka u OŠ Jagode Truhelke u Osijeku. Na natjecanju je sudjelovalo 12 učenika s podurčja Valpova i Belišća. Učenici su na natjecanju postigli zapažen rezultat: Fotografija: Danijel Jovinac 5. razred OŠ - 1. mjesto u Županiji na 3. smotri mladih poduzetnika na temu "Igračka", Antonio Brleković - 2. mjesto i Alen Arambašić - 3. mjesto.	13. ožujka 2015.
6.	57. DRŽAVNO NATJECANJE MLADIH TEHNIČARA - Na 57. natjecanju mladih tehničara i 3. smotri mladih poduzetnika (školska/klupska razina) sudjelovalo je 7158 učenika viših razreda osnovnih škola iz cijele Hrvatske. Na državnoj razini natjecanja i smotri mladih poduzetnika održanoj u Primoštenu od 8. do 10. travnja, 255 mladih tehničara i 12 mladih poduzetnika (ukupno 267 učenika) pokazali su svoje kompetencije u dvanaest područja natjecanja i smotri. Na državnoj smotri u kategoriji fotografija sudjelovao je i Danijel Jovinac i osvojio 22. mjesto od ukupno 27. natjecatelja.	8. - 11. travnja 2015.
7.	FESTIVAL ZNANOSTI je manifestacija kojoj je cilj približiti znanost javnosti, tj. informirati javnost o aktivnostima i rezultatima u području znanosti, motivirati mlade ljude za istraživanje i stjecanje novih znanja. Tema Festivala znanosti je SUNCE. U SŠ Valpovo i OŠ Matije Petra Katančića Valpovo održana su stručna predavanja i izložbe na tu temu. Predavanje je održao dr.sc. astrofizike Ivica Skokić koji je predstavio temu ALMA - novi pogled na Sunce.	22. travnja 2015.
8.	MODELARSKA LIGA ĐAKOVО- Prvo kolo Modelarske lige Osječko-baranjske županije održano je u OŠ Josipa Antuna Čolnića u Đakovu. U natjecanju je sudjelovala 41 ekipa, 82 učenika iz 14 osnovnih škola s područja Osječko baranjske županije, 2 gostujuće ekipe iz škola Virovitičko-podravske i Brodsko-posavske županije, 2 centra tehničke kulture - CTK Valpovo i CTK Osijek i 2 škole koje rade s djecom s poteškoćama, Centar Ivan Stark iz Osijeka i OŠ "Vladimir Nazor" Đakovo.	24. travnja 2015.
9.	MODELARSKA LIGA OSIJEK - više od stotinu djece okupilo se u Zračnoj luci Osijek - Čepin. Održane su manifestacije "Prvi dan tehničke kulture u Osijeku" i Drugo županijsko kolo modelarske lige u organizaciji Zajednice tehničke kulture grada Osijeka, uz sudjelovanje Aerokluba Osijek i Zajednice tehničke kulture Osječko-baranjske županije te uz potporu Hrvatske zajednice tehničke kulture. U sklopu manifestacije predstavljen je Centar tehničke kulture Valpovo-Belišće. Na natjecanju su sudjelovale dvije ekipe iz CTK Valpovo.	7. svibnja 2015.
10.	PRIJAM MLADIH TEHNIČARA KOD GRADONAČELNIKA VALPOVA - mladim tehničarima iz Zajednice tehničke kulture Valpovo-Belišće je upriličen prijam u Gradu Valpovu koje su organizirali gradonačelnik Leon Žulj i dogradonačelnica Pavica Majdenić. Uz nagradene mlade iz Osnovne škole u Valpovu i Srednje škole Valpovo, na prijam su pozvani i polaznici radionica Centra tehničke kulture pri Domu tehnike Valpovo koji su u protekloj školskoj godini osvojili vrijedna priznanja na državnom i međunarodnom nivou.	13. svibnja 2015.
11.	LJETNI KAMP TEHNIKE - U organizaciji Zajednice tehničke kulture grada Belog Manastira, a pod visokim pokroviteljstvom Grada Belog Manastira, realiziran je jubilarni 10. LJETNI KAMP TEHNIKE. Zajednicu tehničke kulture Valpovo-Belišće predstavljali su dva učenika u radionicici robotike i aviomodelarstva.	21. lipnja 2015.

12.	PRESELJENJE RADIONICE ROBOTIKE-ELEKTRONIKE I MODELARSTVA - zahvaljujući donaciji Arduino kompleta i nabavci nove opreme za radionicu robotike-elektronike krenulo se s preseljenjem radionice iz prijašnjeg prostora u dosadašnji arhiv u Domu tehnike. Ovo će biti puno prikladniji prostor jer se do njega nalazi prostorija informatičkog kabinetra. Preseljena je i radionica modelarstva-maketarstva u prostor ispred prostorije za sastanke.	srpanj 2015.
13.	PREZENTACIJE U ŠKOLAMA - U sklopu Zajednice tehničke kulture Valpovo-Belišće djeluje CTK Valpovo-Belišće. Svrha postojanja CTK je osposobljavanje i stručno usavršavanje djece, mladeži i građana u cilju stjecanja informatičkih i tehničkih znanja i vještina. Kako su centri tehničke kulture vezani za gradove i županije u kojima djeluju, njihova razvijenost je ovisna o gradskom, odnosno županijskom bogatstvu i razvijenosti. Ovog ljeta se sredstvima koja su dobivena programom javnih potreba u tehničkoj kulturi od gradova Valpova i Belišća, sufinanciranjem projekta od HZTK, donacijama i uštedama uspjelo dodatno opremiti kabinete CTK što je omogućilo nove aktivnosti i to: <ol style="list-style-type: none"> 1. Obavljeni su razgovori s ravnateljima i nastavnicima tehničke kulture u osnovnim školama na području Valpovo-Belišće, te s profesorima elektrotehnike u ŠŠ Valpovo vezanim za prezentaciju aktivnosti u radionicama CTK. Početkom školske godine 2015./16. krenulo se sa realizacijom dogovorenoga, 2. Započele su radionice CTK Valpovo-Belišće: fotografija, robotika-elektronika, raketarstvo i modelarstvo, 3. Aktivnosti su prezentirane učenicima od 5. do 8. razreda pojedinačnim odlaskom u svaki razred, 4. Praktični dio nastave iz elektronike-robotike održan je u Domu tehnike s dva osma razreda iz Valpova, 5. Praktična nastava iz maketarstva i modelarstva održana je u 5. razredu OŠ I. Kukuljevića u Belišću. <p>Iz navedenoga vidljivo je da je pred Zajednicom tehničke kulture Valpovo-Belišće još jedna vrlo aktivna školska godina. Kroz kabinete CTK ili u školskim učionicama praktični dio nastave iz tehničke kulture prolazilo je preko 630 učenika, a robotiku cca 230 "osmaša" uz nadu da će nekima od njih u budućnosti izbor zanimanja biti vezan uz održane radionice.</p>	rujan-listopad 2015.
14.	9. SAJAM OBRTNIŠTVA I MALOG PODUZETNIŠTVA - Zajednica tehničke kulture Valpovo-Belišće već tradicionalno sudjeluje na ovom sajmu. To je nastavak aktivnosti "Dani Tehnike" gdje se javnosti može prezentirati rad CTK i udruga	25. rujna 2015.
15.	PREZENTACIJA 3D PRINTERA - Prezentacija 3D printer-a održana je u Domu tehnike u Valpovu. Polaznici svih radionica imali su priliku vidjeti printer i način na koji printa 3D predmete. Zahvaljujući aktivistima udruge Informatički klub Osijek dobili su odgovore na mnoga pitanja. Ova prezentacija dala je najmlađim robotičarima i električarima nove ideje za kreativne aktivnosti.	26. rujna 2015.
16.	CENTAR TEHNIČKE KULTURE U "ZVONU" - Volonteri Zajednice tehničke kulture Valpovo-Belišće posjetili su Udrugu djece i mladih s poteškoćama u razvoju "Zvono" u njihovim prostorijama u Belišću. Ovo je nastavak dugogodišnje suradnje ZTK Valpovo-Belišće i udruge "Zvono" kroz različite vidove zajedničkog djelovanja. Održana je radionica modelarstva-maketarstva, rad na strojevima Unimat i na stroju za rezanje stiropora.	27. listopada 2015.
17.	PROSINAC - PRIPREMA "9. ZIME U TEHNICI" - projekt namijenjen svim učenicima osnovnih škola, ali i za sve zainteresirane polaznike u Domu tehnike u okviru projekta "Zima u tehnicu". Učenici su svoje slobodno vrijeme korisno provedli u radionicama Centra tehničke kulture i upoznali su se sa "čudesnim svijetom tehnike". U radionicama su sudjelovali svi učenici, bez obzira jesu li polaznici CTK Valpovo-Belišće. Ponuđen je program koji se provodi u četiri radionice.	4. prosinca 2015.

Financiranje programa ostvareno je jednim dijelom iz proračuna Grada Valpova i Grada Belišća, a drugim dijelom iz sredstava članarine.

Centar tehničke kulture Čeminac

Centar je samostalna udruga koja okuplja građane s područja Čeminca i učenike iz OŠ Čeminac. Tijekom godine kontinuirano su radile četiri skupine mlađih (zrakoplovni modelari, raketni modelari, foto sekcija i sekcija izrade nakita), a među najaktivnijima su zrakoplovni modelari koji imaju i najviše uspjeha u dosadašnjem radu. Ujedno su domaćini natjecanja za europski i svjetski kup zrakoplovnih modela. Velik interes u Čemincu pokazan je i za održavanje zmajade koja se već nekoliko godina uspješno održava pod pokroviteljstvom Općine Čeminac. Ova udruga specifična je i po tome što je vode roditelji, a sve aktivnosti vezane su za djecu. Već niz godina polaznici Centra sudjeluju na natjecanjima mlađih tehničara.

Udruga je u 2015. godini imala 32. aktivna člana. Aktivnosti koje je provela 2015. godine su sljedeće:

Tablica 3.

1.	KUP HRVATSKE U DVORANSKIM MODELIMA - 5. Internacionalni kup i 8. Indoor open Čeminac za kup Hrvatske u dvoranskim modelima na kojima sudjeluje u prosjeku 60-tak natjecatelja u dvije kategorije.	siječanj 2015.
2.	DRŽAVNO PRVENSTVO ZRAKOPLOVNICH MODELARA - u suradnji s Aeroklubom Osijek održano je državno prvenstvo zrakoplovnih modelara u kategoriji slobodni let i 15. Svjetski kup u slobodnom letu na poljoprivrednom aerodromu Karanac gdje je sudjelovalo oko osamdesetak natjecatelja iz jedanaest država iz Europe.	ožujak 2015.
3.	LJETNI KAMP TEHNIKE - održane su radionice: foto, film, animirani film, prometna kultura, robotika i multimedija	lipanj 2015.
4.	OTVORENI DANI TEHNIKE U BELOM MANASTIRU - učenici su bili uključeni u tri radionice. Također je iskorištena prilika da se javnosti predstavi rad Centra.	travanj 2015.
5.	MEDUNARODNO NATJECANJE - sudjelovanje na međunarodnom natjecanju koje je održano u Novoj Pazovi u kategoriji F1N-150.	ožujak 2015.
6.	KUP HRVATSKE - sudjelovanje na državnom natjecanju koje je održano u Ludbregu, te je osvojeno treće mjesto u kategoriji osnovnih škola.	ožujak 2015.
7.	DRŽAVNO NATJECANJE - na državnom natjecanju koje je održano u Vukovaru za kup Hrvatske, osvojeno je treće mjesto u juniorskoj konkurenciji i drugo mjesto u konkurenciji osnovnih škola u kategoriji F1N-150.	studeni 2015.
8.	9. ZMAJADA - povodom Dana Općine, održana je, po deveti put, tradicionalna Zmajada. Sudjelovalo je dvjestotinjak djece i to iz OŠ Čeminac i djece vrtićke dobi. Organizirano je natjecanje u visini leta, a najistaknutijim pojedincima podijeljene su prigodne nagrade	svibanj 2015.

Centar tehničke kulture Vladislavci

Jedna je od mlađih samostalnih udruga koja provodi tehničke aktivnosti u Vladislavcima u suradnji s OŠ Mate Lovraka Vladislavci. Održane su dvije aktivnosti pod nazivom 1. Proljetna i 1. Ljetna škola tehničkih aktivnosti u sklopu kojih su prevedene radionice iz zrakoplovnog modelarstva, konstruktorstva i informatike, adruino i foto-radionica. Pokušava se pokrenuti kontinuirana aktivnost koja bi se provodila u proljeće, ljeto i zimu. Očekuje se pomoći i Općine kako bi ove aktivnosti dobile trajni karakter. Do sada se lokalna zajednica nije uključivala u sufinanciranje rada Centra.

Tablica 4.

1.	"1. LJETNA ŠKOLA TEHNIČKIH AKTIVNOSTI" - Centar tehničke kulture Vladislavci i Zajednica tehničke kulture Osječko-baranjske županije su u suradnji s Općinom Vladislavci organizirali u OŠ Mate Lovrak Vladislavci tehničke aktivnosti. Cilj je: animirati učenike osnovnih škola s ovog područja da se bave tehnikom, stječu nova znanja iz područja tehničke kulture te razvijaju nove vještine i na ispravan način organiziraju svoje slobodno vrijeme. Na radionicama je sudjelovalo 30-ak učenika od 2 - 8 razreda. Provedene su četiri različite radionice: automatika, astronomija, konstruktorstvo i zrakoplovno modelarstvo.	1. rujna 2015.
2.	"1. PROLJETNA ŠKOLA TEHNIČKIH AKTIVNOSTI" - Centar tehničke kulture Vladislavci i Zajednica tehničke kulture Osječko-baranjske županije u suradnji s Općinom Vladislavci su organizirali u OŠ Mate Lovrak Vladislavci tehničke aktivnosti. Cilj aktivnosti: animirati učenike osnovnih škola područja Općine Vladislavci i okolnih mesta (Vuka, Beketinci, Ernestinovo, Antunovac) da se u slobodno vrijeme bave tehnikom kako bi stjecali i razvijali nove vještine. Na radionice se prijavio 61 učenik. Provedene su četiri različite radionice: automatika, foto-radionica, konstruktorstvo i zrakoplovno modelarstvo.	31. ožujka 2015.

Centar tehničke kulture Našice

Ovaj Centar djeluje u okviru Zajednice tehničke kulture. Ove godine u radu Centra su održane aktivnosti pod nazivima "Proljetna, ljetna i jesenska škola tehničkih aktivnosti". Radionice su održane u prostorijama OŠ Dore Pejačević i OŠ kralja Tomislava iz Našica. Sudjelovalo je oko 200-tinjak učenika koji su usvojili nova znanja iz područja tehnike. Sve aktivnosti provedene su u suradnji s Centrom tehničke kulture Osječko-baranjske županije. Velik problem je nedostatak opreme za rad ZTK grada Našica i mentora koji su sposobljeni za provođenje aktivnosti. Prostorije u kojima djeluje Zajednica su ujedno i prostori koje koristi Osnovna glazbena škola "Kontesa Dora", Našice za rad s učenicima. Grad Našice je u svom proračunu predviđao simbolična sredstva za rad Centra. Stvoreni su uvjeti za temeljiti pokretanje tehničkih aktivnosti. U narednoj godini lokalna zajednica će osigurati sredstva za kontinuirani nastavak započetih projekata u perspektivi za kontinuirani rad CTK tijekom cijele godine.

Tijekom godine provedene su sljedeće aktivnosti:

Tablica 5.

1.	"1. PROLJETNA ŠKOLA TEHNIČKIH AKTIVNOSTI" - Zajednica tehničke kulture Grada Našica i Zajednica tehničke kulture Osječko-baranjske županije u suradnji s OŠ kralja Tomislava" Našice i OŠ Dore Pejačević Našice, organizirali su u OŠ kralja Tomislava "1. Proljetnu školu tehničkih aktivnosti". Cilj aktivnosti: animirati učenike osnovnih škola s područja Grada Našica i okolnih mesta (Martin, Granice, Londžica, Makloševac, Markovac Našički, Ribnjak, Vukovjevc) da se u slobodno vrijeme bave tehnikom kako bi stjecali i razvijali nove vještine. Na radionice se prijavilo 100-tinjak učenika. Odaziv učenika je bio puno veći od planiranog, pa su samo najbrže prijavljeni mogli sudjelovati.	6. svibnja 2015.
2.	1. LJETNA ŠKOLA TEHNIČKIH AKTIVNOSTI" - Zajednica tehničke kulture Grada Našica nastavlja s provedbom izvannastavnih tehničkih aktivnosti u OŠ Dore Pejačević Našice. Uspješno je provedena aktivnost kroz rad u 4 radionice: izrada drvenih predmeta, zrakoplovno modelarstvo, automatika, radioorientacija i komunikacija u kojoj je sudjelovalo 50-tak učenika od 5. do 8. razreda obje škole s područja Grada Našica.	3. rujna 2015.

3.	"1. JESENSKA ŠKOLA TEHNIČKIH AKTIVNOSTI" - Zajednica tehničke kulture Grada Našica u suradnji sa Zajednicom tehničke kulture Osječko-baranjske županije nastavlja s provedbom izvannastavnih tehničkih aktivnosti u OŠ Dore Pejačević Nasice. Uz potpuno financiranje aktivnosti od strane HZTK proveden je projekt pod nazivom "1. Jesenska škola tehničke aktivnosti". U provedenoj aktivnosti sudjelovalo je 48 učenika od 5. do 8. razreda iz osnovnih škola s područja Našica i okoline. Na raspolaganju su bile četiri radionice i to modelarstvo izrade uporabnih predmeta, orijentacija i komunikacija, fotografija i automatika.	25. listopada 2015.
----	---	---------------------

5.2. Seminari za darovite učenike

Seminari za darovite učenike predviđeni su kao pomoć učenicima koji pokazuju povećanu zainteresiranost za područja koja su u sustavu natjecanja. Potpomognute su dvije aktivnosti za sudjelovanje darovitih učenika i to:

- iz područja robotike sudjelovalo je jedan učenik polaznik CTK na radionici u Nacionalnom centru tehničke kulture u Kraljevcima
- član Aero kluba, sekcije modelara, sudjelovalo je na Europskom prvenstvu koje je održano u Dupnitsu, Bugarska.

Zajednica je i ove školske godine organizirala stručnu pripremu učenika za županijska natjecanja mladih tehničara.

5.3. Ospozobljavanje voditelja

Stalan napredak tehnologije traži od svih koji obrazuju mlađe kontinuirano i cjeloživotno obrazovanje. Budući da je Zajednici stalo da ima kvalitetne voditelje nastoji se putem škola, Društva pedagoga tehničke kulture i vlastitim sredstvima pomoći voditeljima da sudjeluju na stručnim seminarima. Nastoji se organizirati seminare za mentore koji djeluju u našim klubovima na razini države, a kao rezultat bi bila pedagoško-psihološka licenca za voditelje.

5.4. Smotre i natjecanja

Informatika

Zajednica tehničke kulture u suradnji sa županijskim Povjerenstvom za natjecanja iz informatike nositelj je priprema za županijska natjecanja i smotru radova učenika osnovnih i srednjih škola. Natjecanje je održano u Domu tehnike i III. gimnaziji Osijek. Na županijskom natjecanju sudjelovalo je 98 učenika i to 44 učenika iz osnovnih škola i 54 učenika iz srednjih škola. Najveći broj učenika bio je iz Osijeka, ali su brojni bili i učenici iz Valpova, Đakova, Belog Manastira i Našica. Za ovogodišnje natjecanje može se konstatirati da je sve manje natjecatelja iz područja programiranja i izrade softverskih radova, a što je zapravo napredni dio informatike. Sve je više natjecatelja iz školskog gradiva osnova informatike, a za što je potrebno poznavati niz prosječnih informacija iz ovog područja. Najbolji učenici, njih 8, je u pratnji tri mentora sudjelovalo na državnom natjecanju.

Tehničko stvaralaštvo mladih

Natjecanje mladih tehničara je na zahtjev Agencije za obrazovanje prešlo u nadležnost škola te je kao i prethodnih godina održano u OŠ Jagode Truhelke, Osijek. Na natjecanju je sudjelovalo 168 učenika osnovnih škola iz naše Županije, te iz izvannastavnih programa učenici Centra tehničke kulture iz Osijeka, Valpova i Čeminca. Zajednica je dala tehničku pomoć u opremi i materijalu za natjecanja. U sklopu natjecanja široj javnosti i sudionicima predstavljen je rad centara tehničke kulture i 3D tehnologije ispisa. Uočeno je da su promjene u pravilima natjecanja vrlo česte i mijenjaju se skoro svake godine.

Filmsko stvaralaštvo

U posljednjih nekoliko godina ostvarena je suradnja CTK Osijek s Video klubom "Mursa" i nekoliko osnovnih škola iz Osijeka. Zajedničkim aktivnostima značajno je podignuta kvaliteta uradaka i omogućena brža realizacija filmskih projekata. Tijekom 2015. godine sudjelovalo se na sljedećim manifestacijama:

Tablica 6.

1.	MEĐUNARODNI FESTIVAL VAFI U VARAŽDINU - sudjelovanje polaznika Centra tehničke kulture Osijek na međunarodnom festivalu VAFI u Varaždinu.	travanj 2015.
2.	9. ŠOVINI DANI - održana je proljetna "Mala škola filma" u Ladimirevcima u sklopu 9. Šovinih dana. Organizator Udruga "Mladi poduzetnik" u suradnji OŠ Ladimirevc, Video kluba Osijek, Muzeja Valpovštine i Centra tehničke kulture Osijek-Zajednice tehničke kulture grada Osijeka.	svibanj 2015.
3.	ANIMIRANI FILM U POŽEGI - održana radionica animiranog filma u Požegi. Radionica animiranog filma namijenjena je učenicima osnovnih škola u Požegi.	svibanj 2015.
4.	12. MEĐUNARODNI ETNO FILM FESTIVAL - održana je radionica animiranog filma za djecu vrtičke dobi s područja grada Đakova. Ostvarena je suradnja Centra tehničke kulture Osijek-ZTKGO i Video kluba Mursa u okviru 6. Đakovačkih rezova koji se održavaju u sklopu 12. Međunarodnog Etno Film Festivala Srce Slavonije.	lipanj 2015.
5.	53. REVJA HRVATSKOG FILMOSKOG STVARALAŠTVA DJECE, VARAŽDIN-LUDBREG-ČAKOVEC - u natjecateljskom dijelu programa sudjelovali su polaznici Centra tehničke kulutre iz Osijeka u kategoriji animirani film.	rujan 2015.
6.	4. DUBROVNIK FILM FESTIVAL DJECE - festival je namijenjen mladeži s područja zemalja Mediterana. U natjecateljskom dijelu programa sudjelovali su polaznici Centra tehničke kulture iz Osijek u kategoriji animirani film.	listopad 2015.

5.5. Zimska škola informatike

Organizirana je 22. Zimska škola informatike za učenike srednjih škola, a pod pokroviteljstvom Osječko-baranjske županije i Hrvatske zajednice tehničke kulture. Organizatori su kao i do sada bili Zajednica tehničke kulture Osječko-baranjske županije i III. gimnazija Osijek, u suradnji s Informatičkim klubom Osijek. Škola je održana u vremenu od 5. do 9. siječnja 2015. godine. Ovogodišnju Zimsku školu pohađalo je 24 učenika. Osim učenika iz osječkih škola sudjelovali su i učenici iz Đakova, Čepina, Koške, Josipovca, Grabovca, Tenje i Vukovara. Program je realiziran u tri tematske radionice (algoritmi, Internet i 3D pisači). Predavanja su bila i prije i poslije podne tijekom četiri radna dana. Za sve sudionike bilo je više predavanja o novitetima iz područja informatike. Ove godine su svi predavači bili iz Osijeka. Posebnu pažnju privukla su pojedinačna predavanja o temama 3D printanja.

Polaznici su izrazili niz pohvala za organizaciju i realizaciju programa. Materijalne i programske troškove Zimske škole osigurala je Osječko-baranjska županija kroz Program javnih potreba u tehničkoj kulturi i HSIN.

5.6. Inventivni rad

Zajednica tehničke kulture Osječko-baranjske županije je i ove godine, u okviru svojih mogućnosti, pomogla u realizaciji programa inovatora. Ostvarena je suradnja s mladim inovatorima iz Centra tehničke kulture koji su svoje radove izlagali na izložbama inovacija u Osijeku, Ilok u Zagrebu te ostvarila nekoliko značajnih rezultata. Sudjelovali smo na sljedećim manifestacijama:

Tablica 7.

1.	9. INVENTUM-MEĐUNARODNI SAJAM INOVACIJA - u Iloku je održan 9. Međunarodni sajam inovacija, gospodarstva i tehničkog stvaralaštva mlađih "Inventum 2015", iz 11 županija, gotovo 30 gradova i općina, s preko 110 autora, škola i centara, sa 80 inovacija i inventivnih radova, te 40 gospodarstvenika, OPG-a, raznih udruga i domaćih radinosti, s preko 100 proizvoda iz raznih područja. Iz Centra tehničke kulture Osijek na natjecanju je sudjelovalo 11 izlagača te su postignuti zapaženi rezultati.	22. svibnja 2015.
2.	7. NACIONALNA IZLOŽBA MLADIH INOVATORA BAKAR - polaznici Centra tehničke kulture Osijek sudjelovali su i osvojili dvije medalje.	18. rujna 2015.
3.	12. ARCA- MEĐUNARODNA IZLOŽBA INOVACIJA, ZAGREB - Sudjelovao je učenik 7. razreda OŠ "Vladimir Becić" iz Osijeka, polaznik Centra tehničke kulture Osijek-ZTK Grada Osijeka koji je osvojio Srebrnu medalju za svoju inovaciju	15. listopada 2015.
4.	11. MEĐUNARODNA IZLOŽBA BUDI UZOR/40.INOVA 2015. - KARLOVAC - Polaznici Centra tehničke kulture Osijek sudjelovali su sa 3 rada i osvojili zlatnu, srebrnu i brončanu medalju.	5. studenoga 2015.

Prilikom sudjelovanja polaznika Centra tehničke kulture uočava se jedan problem koji se ponavlja već dugi niz godina. Kako su sredstva za sudjelovanje na sajmovima inovacija vrlo mala i ograničena tako je i sudjelovanje bilo na sajmovima ili filmskim festivalima također vrlo upitno. Česta je situacija da se polaznici prijave na sudjelovanje na određenom sajmu te se rad propisno zapakira i pošalje. Kako propozicije pojedinih sajmova zahtijevaju da se izlože radovi samo onih natjecatelja koji su prisutni, tako neki radovi budu u samom početku diskvalificirani. Također rad koji je izložen a nije prezentiran, ima manju šansu u traženju svoga mesta u tržišnoj utakmici ili u natjecateljskom dijelu. Rješenje je da se iznade više sluha i sredstava kako bi inventivni rad dobio na svojoj težini i vrijednosti te došao u ravnopravan položaj s domaćom i međunarodnom konkurencijom.

5.7. Zajednički programi

5.7.1. Zima u Domu tehnike

U Osijeku je od 7. do 9. siječnja 2015. održana 8. Zima u Domu tehnike za zainteresirane učenike osnovnih škola. Kao i prethodnih godina nastojalo se okupiti što veći broj učenika koji su odlučili dio zimskih praznika provesti radno i kreativno. Cjelokupni projekt realiziran je po svim elementima provedbe od najave aktivnosti, svečanog početka, kvalitetne realizacije do prezentacije uradaka učenika. Organizator je bila Zajednica tehničke kulture Osječko-baranjske županije uz suorganizaciju Hrvatske zajednice tehničke kulture te zainteresiranih klubova.

Ove godine prema planu rada organizirano je 8 radionica, a u rad se uključilo 55 učenika iz 15 osnovnih škola. U radionice su se uključivali učenici od 1. do 8. razreda, a prijavljivali su se telefonski ili Internetom. Većina učenika bila je iz Osijeka i okolnih mjesta (Tenje, Bilja, Brijesća, Josipovca, Višnjevca, Čepina i Meca). Kao i proteklih godina bilo je djece iz Zagreba, Drniša i Šibenika. Sada je već evidentno da ovaj projekt kroz svoj kontinuitet ima i prepoznatljivu kvalitetu.

5.7.2. Ljeto u Domu tehnike

Ljeto u Domu tehnike je projekt koji organizira Zajednica tehničke kulture Grada Osijeka u suradnji sa Zajednicom tehničke kulture Osječko-baranjske županije i udrugama tehničke kulture. U vremenu od 29. lipnja do 29. kolovoza u Domu tehnike se okupljaju učenici osnovnih škola na programima prilagođenim za jednostavno savladavanje novih sadržaja iz područja tehničkih aktivnosti. Cilj programa je korištenje slobodnog vremena u ljetnim mjesecima. Programi su osmišljeni tako da se učenike upozna s osnovama nekih tehnika koje bi kasnije mogli samostalno usavršavati kroz programe u Centru tehničke kulture ili udrugama tehničke kulture. Programi se odvijaju pet dana u tjednu, od ponedjeljka do petka, u vremenu od 9,00 do 12,00 sati u posebno opremljenim prostorijama u Domu tehnike, Trg Jurja Križanića.

Ove godine ponuđeni su sljedeći programi :

likovna umjetnost u tehničkoj kulturi, automodelarstvo, zrakoplovno modelarstvo, stop-trik animacija, mala škola industrijske robotike, raspberry pi suvremene tehnologije, rastav-sastavi računalo, mala škola izrade drvenih predmeta, uvod u fotografiju, robotika, konstruktorstvo.

Ukupno je, u projektu 13. ljetu u Domu tehnike, sudjelovalo 154 učenika, od čega je 25 djevojaka što čini 16% djevojaka.

5.7.3. Sigurno do cilja

U cilju preventivnih aktivnosti iz prometa Zajednica tehničke kulture Osječko-baranjske županije organizirala je program "Sigurno do cilja". Ovaj program je 15 puta održan 7. i 16. rujna 2015. godine na Trgu Ante Starčevića i u OŠ Vladimira Becića u Osijeku. Program je edukativan i zabavan, a u isto vrijeme održani su i programi Odjela prevencije Policijske Uprave Osječko-baranjske, Auto-moto kluba "Slavonac" i Centra tehničke kulture Osijek. U natjecanju sigurne vožnje elektroautomobila sudjeluju učenici osnovnih škola Franje Krežme, "Sv. Ane", Antuna Mihanovića i Vladimira Becića iz Osijeka.

Organizatori su Zajednica tehničke kulture Osječko-baranjske županije, u suradnji sa Zajednicom tehničke kulture Grada Osijeka, a suorganizatori su Odjel prevencije PU Osječko-baranjske županije, Automodelarski klub Osijek i Auto-moto klub "Slavonac". Svim nagrađenima dodijeljene su prigodne nagrade.

5.7.4. Gastro film fest

Ove godine održan je 13. filmski festival na temu gastronomije. Interes autora za ovaj Festival stalno se povećava, kao i kvaliteta filmova na njemu. Od samog početka Festival je imao vrlo cijenjeni žiri koji je davao značaj. Festival su realizirali Video klub "Mursa" u suradnji s Turističkom zajednicom Grada Osijeka. Prezentacija filmova održana je u ljetnom kinu u dvorištu Doma tehnike gdje je bilo postavljen 120 stolica i oprema za projekciju filmova. Sudjelovali su autori iz Zagreba, Požege, Bjelovara, Rijeke, Belog Manastira, Slavonskog Broda, Zaprešića, Pule i Varaždina. Ove godine nagrade i diplome podijelio je Prosudbeni žiri u sastavu: dr.sc. Damir Tomić - autor iz Đakova, predsjednik Davor Šišmanović, novinar i scenarist iz Zagreba i Vedran Hrpka, filmski snimatelj iz Osijeka. Zajednica je kroz tehničku i kadrovsku pomoć pružila značajnu potporu u realizaciji ovog Festivala.

5.7.5. Lampioni u gradu

Akcija "Lampioni u gradu" održava se u povodu Dana Grada Osijeka, a ove je godine održana 22. put. Ova aktivnost postala je tradicija kojom učenici osnovnih škola daju svoj doprinos za Dan grada Osijeka. Zajednica se od samih početaka pridružila ovoj akciji kojoj pruža stručnu, kadrovsku i tehničku pomoć Turističkoj zajednici i Društvu pedagoga tehničke kulture Osijek. Zajednica je osigurala podjelu materijala po školama te postavila izložbu u prostorijama škola, a najuspješniji lampioni su izloženi u predvorju Arheološkog muzeja, gdje je bilo i svečano otvaranje. Na ovogodišnjoj izložbi je predstavljeno 225 lampiona koji su bili izloženi više od mjesec dana. Svi učenici dobili su poklone za sudjelovanje, a najbolje učenike je nagradio Grad Osijek, Društvo pedagoga tehničke kulture Osijek te zajednice tehničke kulture Grada Osijeka i Osječko-baranjske županije. Ove godine po prvi put pokrenuta je nagradna igra s ciljem da se učenici uključe u istraživanje o povijesti grada.

5.8. Međunarodna suradnja

Već tradicionalno, prilikom organizacije aktivnosti pod nazivom Zmajada, kao gosti sudjeluju učenici iz Republike Madaske, Pečuha /Pécsi Kulturális Központ/. Ove godine na poziv se odazvalo 10 učenika i 3 voditelja. Gosti sudjeluju zajedno s ostalim sudionicima manifestacije u natjecateljskom dijelu Zmajade. U organizaciji Zajednice tehničke kulture Osječko-baranjske županije, Zajednice tehničke kulture Grada Osijeka i OŠ "Matija Gubec" iz Tavankuta organiziran je projekt "1. Mala škola tehničkih aktivnosti Tavankut". Učenicima su ponuđene četiri radionice: Automatika, Modelarstvo uporabnih tehničkih tvorevina, Fotografija i Upoznavanje s rotokopterima. U radionice se uključilo oko 70 učenika. Uočeno je da polaznici radionica brže usvajaju vještine od vršnjaka iz naše Županije. Razlog je veći broj sati nastave tehničke kulture u redovnom školovanju.

6. FINANCIJSKO IZVJEŠĆE ZA 2015. GODINU

PRIHODI

Tablica 8.

	IZVOR PRIHODA	Plan	Realizacija
1.	Osječko-baranjska županija		
1.1.	Program javnih potreba u tehničkoj kulturi iz Programa javnih potreba	989.250,00	1.007.450,00
1.2.	Kapitalna ulaganja iz Programa javnih potreba	10.750,00	10.750,00
1.3.	Sredstva izvan javnih potreba - županijsko natjecanje	5.200,00	6.042,57
	Ukupno od Županije	1.005.200,00	1.024.242,57
2.	Grad Osijek - Centar tehničke kulture	228.000,00	204.500,00
3.	Vlastita djelatnost	6.000,00	1.560,00
4.	Prihodi od projekata	240.000,00	0,00
5.	Donacije i ostali prihodi	5.800,00	17.431,87
6.	Hrvatski savez informatičara HSIN	19.700,00	3.000,00
	Ukupni prihod u 2015.	1.504.700,00	1.250.734,44

RASHODI

Tablica 9.

	Programske aktivnosti	2014.		2015.	
		Ukupno	Od Županije	Ukupno	Od Županije
1.	Materijalni troškovi objekata tehničke kulture	208.453,77	130.298,00	189.198,14	169.568,00
	1.1. Kapitalna ulaganja	15.008,31	10.000,00	6.747,60	10.750,00
2.	Rad s udružinama tehničke kulture	129,98	0	1.489,64	0
3.	Rad Skupštine zajednice tehničke kulture OBŽ				
	3.1. Rad skupštine i njenih tijela	20.221,55	0	25.855,69	0
4.	Stručna služba	913.165,03	780.702,00	906.636,43	794.882,00
	4.1. Opremnina za djelatnike (grad+županija)	15.329,35	15.000,00		
5.	Programski troškovi				
	5.1. Centri tehničke kulture	21.027,50	20.000,00	44.872,93	35.000,00

	5.1.1. Opremanje Centra tehničke kulture	23.385,00	40.000,00		
	5.2. Seminari za darovite učenike	2.239,97	2.000,00	3.604,00	3.000,00
	5.3. Ospozljavanje voditelja	2.243,60	2.000,00	5.282,60	5.000,00
	5.4. Projekt - informatičko obrazovanje	0	0	16.352,91	0
	5.5. Smotre i natjecanja	6.057,19	0	6.245,77	6.042,57
	5.6. Inventivni rad	1.859,04	0	3.020,19	0
	5.7. Zajednički programi	16.407,58	0	7.129,72	0
	5.8. Međugradska i međunarodna suradnja	1.170,00		2.052,63	
	Ukupno	1.246.697,87	1.000.000,00	1.218.488,25	1.024.242,57

Tablica 10.

Ukupni prihodi u 2015. (AOP001)	1.250.734,44
Ukupni rashodi u 2015. (AOP044)	1.218.488,25
Ukupan višak u 2015. (AOP134)	32.246,19
Preneseni višak iz 2014. (AOP139)	84.683,44
Ukupno raspoloživi višak prihoda (AOP139)	116.929,63

U obrascu PRL-RAS-NPF predanom FINI, pod brojem AOP139 iskazan je višak prihoda u iznosu od 116.929,64 kuna.

Od ukupno doznačenih sredstava Županije u iznosu od 1.024.242,57 na Program javnih potreba odnosi se iznos od 1.018.200,00 kuna.

**PRIKAZ REALIZACIJE PROGRAMA JAVNIH POTREBA
U TEHNIČKOJ KULTURI PO GRADOVIMA
ZA RAZDOBLJE OD 1. SIJEČNJA DO 31. PROSINCA 2015. GODINE**

GRAD OSIJEK

Tablica 11.

VRSTA TROŠKA	PLANIRANO	UTROŠENO
Centar tehničke kulture	108.100,00	108.100,00
Udruge tehničke kulture	89.900,00	89.900,00
Natjecanja tehničkog stvaralaštva	500,00	500,00
Međunarodna suradnja	800,00	800,00
Troškovi Doma tehnike	106.500,00	106.500,00
Plaća voditelja Centra tehničke kulture	98.000,00	98.000,00
Godišnja priznanja tehnike	200,00	200,00
Rad skupštine i izvršnog odbora	16.000,00	16.000,00
Ukupno:	420.000,00	420.000,00

Grad Osijek je u 2015. godini izdvojio manje sredstava u odnosu na 2014. godinu kada je izdvojio 537.243,40 kuna.

Iz tablice je vidljiva namjena sredstava. Najviše je utrošeno za udruge tehničke kulture, koje nisu pojedinačno navedene, troškove Doma tehnike te Centar tehničke kulture.

GRAD BELIŠĆE

Tablica 12.

VRSTA TROŠKA	PLANIRANO	UTROŠENO
Zajednica tehničke kulture Valpovo - Belišće	30.000,00	30.000,00
Radio klub Belišće	5.000,00	5.000,00
Ukupno:	35.000,00	35.000,00

Grad Belišće je u svom Programu javnih potreba za tehničku kulturu u 2015. godini izdvojio manje sredstava u odnosu na 2014. godinu kada je izdvojio 49.000,00 kuna. Najviše sredstava je utrošeno za rad Zajednice tehničke kulture.

GRAD BELI MANASTIR

Tablica 13.

VRSTA TROŠKA	PLANIRANO	UTROŠENO
Zajednica tehničke kulture Grada Belog Manastira	32.000,00	32.000,00
Ukupno:	32.000,00	32.000,00

Grad Beli Manastir je u svom Programu javnih potreba za tehničku kulturu u 2015. godini sufinancirao tehničku kulturu u manjem iznosu u odnosu na 2014. godinu kada je izdvojeno 40.000,00 kuna. Sredstva su u cijelosti utrošena za Zajednicu tehničke kulture Grada Belog Manastira.

GRAD DONJI MIHOLJAC

Tablica 14.

VRSTA TROŠKA	PLANIRANO	UTROŠENO
Radio amaterski klub	3.000,00	3.000,00
Ukupno:	3.000,00	3.000,00

Grad Donji Miholjac je u 2015. godini izdvojio jednaka sredstva kao i u 2014. godini i za istu namjenu.

GRAD ĐAKOVO

Tablica 15.

VRSTA TROŠKA	PLANIRANO	UTROŠENO
Radio klub "Đakovo"	17.100,00	15.000,00
Foto-kino klub "Đakovo"	42.800,00	17.000,00
Đakovačka bežična mreža DJWireless	17.100,00	8.000,00
Društvo pedagoga tehničke kulture Slavonije	12.800,00	10.000,00
Astronomsko društvo "Orion"	5.000,00	4.500,00
Udruga Đakovo danas	5.000,00	4.000,00
Udruga INFO tim	5.000,00	1.000,00
Ostali troškovi udruga	47.200,00	19.500,00
Ukupno	152.000,00	79.000,00

Grad Đakovo je u 2015. godini za tehničku kulturu izdvojio veća sredstva u odnosu na 2014. godinu kada je izdvojio 70.500,00 kuna. Sufinanciran je rad udruga tehničke kulture. Udrugama je sufinancirana redovna djelatnost te nabavka opreme. Ostalim sredstvima je sufinancirana Udruga "Etno media" Đakovo, Udruga Đakovo danas i Bežična mreža EBSW Đakovo.

GRAD NAŠICE

Tablica 16.

VRSTA TROŠKA	PLANIRANO	UTROŠENO
Zajednica tehničke kulture Grada Našice	2.500,00	2.500,00
Aero klub "Delta krila" Našice	6.500,00	6.500,00
Foto video klub Našice	2.000,00	2.000,00
Oldtimer klub Našice	10.000,00	10.000,00
Ostali troškovi	13.900,00	7.250,00
Ukupno	34.900,00	28.250,00

Grad Našice je u 2015. godini za tehničku kulturu izdvojio manja sredstava u odnosu na 2014. godinu kada je izdvojio 29.533,32 kuna. Sufinancirao je udruge tehničke kulture na svom području. Najviše je utrošeno za Oldtimer klub Našice te za Aero klub "Delta krila" iz Našica. Ostalim troškovima nije poznata namjena.

GRAD VALPOVO

Tablica 17.

VRSTA TROŠKA	PLANIRANO	UTROŠENO
Zajednica tehničke kulture Valpovo	30.000,00	30.000,00
Ukupno:	30.000,00	30.000,00

Grad Valpovo je u Programu javnih potreba za tehničku kulturu u 2015. godini izdvojio ista sredstva kao i u 2014. godini. Sufinancirao je redovitu djelatnost Zajednice tehničke kulture Valpovo.

REALIZACIJA PROGRAMA JAVNIH POTREBA U TEHNIČKOJ KULTURI PO OPĆINAMA U 2015. GODINI

Tablica 18.

OPĆINE	Planirano	Utrošeno
ANTUNOVAC	-	-
BILJE	-	-
BIZOVAC	20.000,00	15.840,00
ČEMINAC	-	-
ČEPIN	7.000,00	6.000,00
DARDA	-	-
DONJA MOTIČINA	-	-
DRAŽ	-	-
DRENJE	-	-
ĐURĐENOVAC	-	-
ERDUT	-	-
ERNESTINOVO	-	-
FERIČANCI	-	-
GORJANI	-	-
JAGODNJAK	12.800,00	12.800,00

KNEŽEVI VINOGRADI	-	-
KOŠKA	-	-
LEVANJSKA VAROŠ	-	-
MAGADENOVAC	-	-
MARIJANCI	-	-
PODRAVSKA MOSLAVINA	-	-
PETLOVAC	-	-
PETRIJEVCI	-	-
PODGORAČ	-	-
POPOVAC	-	-
PUNITOVCI	-	-
SATNICA ĐAKOVAČKA	-	-
SEMELJCI	-	-
STRIZIVOJNA	-	-
ŠODOLOVCI	-	-
TRNAVA	-	-
VILJEVO	-	-
VIŠKOVCI	-	-
VЛАДИСЛАВЦИ	-	-
VUKA	-	-
UKUPNO	39.800,00	34.640,00

Općine iz godine u godinu izdvajaju sve manje sredstava za tehničku kulturu. U 2014. godini su izdvojile 33.400,74 kuna.

Veći dio općina, kao i prijašnjih godina, nisu donijele program javnih potreba za tehničku kulturu.

Općina Bizovac je sufinancirala Udrugu mladih Bizovac i Udrugu mladih Brođanci. **Općina Čepin** je sufinancirala udrugu "Radio amateri" Čepin i školske programe iz područja tehničke kulture. **Općina Jagodnjak** je sufinancirala Udrugu mladih.

Općine Čeminac, Feričanci i Petlovac nisu dostavile podatke.

Analizirajući stanje u tehničkoj kulturi proteklih godina zaključili smo kako većina jedinica lokalne samouprave nije donijela svoje programe javnih potreba za tehničku kulturu niti je osigurala sredstva za tu namjenu u svom proračunu, a pojedine općine koje su planirale sredstva za tehničku kulturu utrošile su ih za financiranje lokalnih radio postaja što spada u područje informiranja, a ne u tehničku kulturu. Iznosi koji su isplaćeni radio postajama nisu navedeni u tablici.

ZAKLJUČAK

Na osnovu prethodnih podataka moguće je izvesti nekoliko zaključaka o stanju tehničke kulture na području Osječko-baranjske županije:

1. Djelatnost tehničke kulture na području Osječko-baranjske županije svojim se rezultatima nalazi u vrhu ove djelatnosti u Hrvatskoj, što pokazuju uspjesi na smotrama i natjecanjima na županijskoj i državnoj razini.
2. Ostvareni uspjesi prošle i prethodnih godina rezultat su dobre organiziranosti rada djelatnika, ali i materijalnih uvjeta za razvoj djelatnosti tehničke kulture.

Osječko-baranjska županija pravdobno je učinila sve što je bilo moguće da, sukladno svojim finansijskim mogućnostima, stvori povoljne materijalne uvjete za daljnji razvoj ove djelatnosti. U tom smislu valja istaknuti da je odigrala značajnu ulogu u definiranju i provođenju programa javnih potreba, a posebice u odnosu na korištenje objekata tehničke kulture.

3. U interesu razvijanja djelatnosti tehničke kulture, ali i ukupnog razvoja Županije u okviru Republike Hrvatske, i nadalje treba poticati i finansijski pratiti, kao prioritetne aktivnosti, sljedeće:
  - osposobljavanje voditelja,
  - program odgoja, obrazovanja i osposobljavanja djece i mladeži za stjecanje tehničkih, tehnoloških i informatičkih znanja i vještina, a osobito specifične programe koji obuhvaćaju darovitu i djecu s teškoćama u razvoju,
  - programe prekvalifikacije i dokvalifikacije djelatnika, a osobito osoba s invaliditetom,
  - programe organiziranja inventivnog rada i organiziranje promaknuća tehnoloških inovacija (izložbi, sajmova i slično),
  - programe nabavke opreme, sanacije i održavanja objekata tehničke kulture.
4. Razvitak djelatnosti tehničke kulture i zadovoljavanje javnih potreba u ovom području moguće je kvalitetnije usmjeravati ukoliko i Republika Hrvatska, kao i gradovi i općine s područja Županije, izvrše svoje zakonske obveze i s više ambicija donesu i realiziraju programe javnih potreba.

Na tim osnovama, uz kvalitetnije rješenje statusa i načina financiranja izvannastavnih aktivnosti u školama, moguće je očekivati još veće uspjehe i rezultate kako u promicanju tehničke kulture tako i u tehničkoj obrazovanosti mlađih, koji će biti nositelji razvijanja ovog dijela Republike Hrvatske u djelatnosti tehničke kulture.